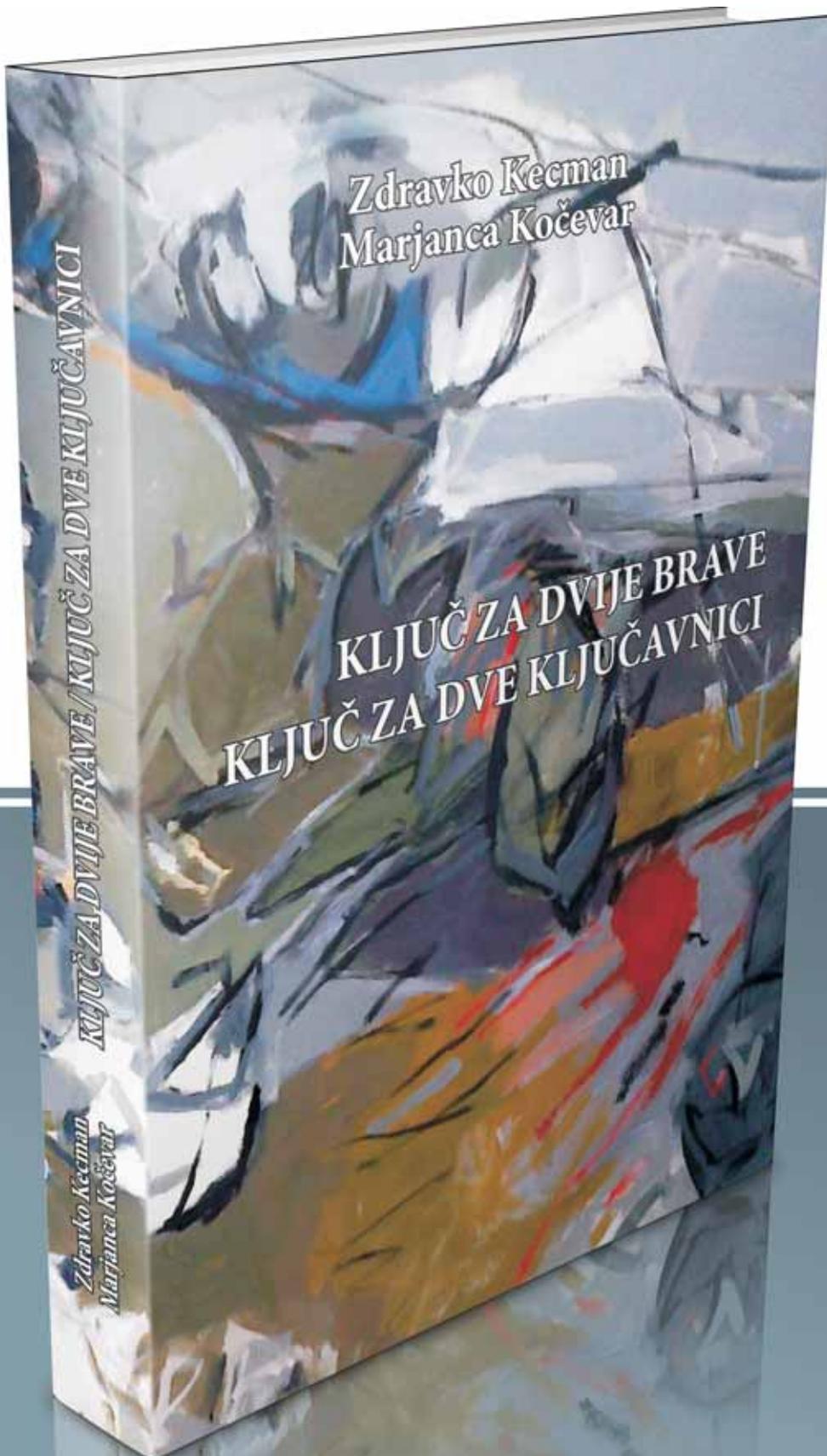

BILTEN

Društvo Slovencev TRIGLAV Banjluka • november 2012 • št. 12

- POSEBNI DOGODKI
- UČIMO SE SLOVENŠČINO
- KULTURA NAS ZDRUŽUJE
- VTISI S POTI
- NISMO JIH POZABILI
- KUHAJMO Z LJUBEZNIJO
- ZLATE MISLI

Vsebina

POSEBNI DOGODKI

Povabilo o načrtovanju skupnega projekta	4
Vseslovensko srečanje v Državnem zboru RS v Ljubljani	6
Sprejem pri veleposlaniku Republike Slovenije v BiH Andreju Grasselliju	7
Obisk DS Matjaža Longarja v BiH	8
Okrogla miza »Društva izseljencev kot neizkoriščen potencial Slovenije v Bosni in Hercegovini«	10
Mednarodni seminar: Sprosti voljo!	12

UČIMO SE SLOVENŠČINO

Bralno srečanje v Banjaluki	13
Obiskal nas je Dedek Mraz	14
Slovenska ljudska pesem ob slovenskem kulturnem prazniku	15
13. srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine iz Bosne in Hercegovine	17
Zaključek šolskega leta tudi pri dopolnilnem pouku slovenščine.....	18
Slovenski otroci iz Banja Luke, na letovanju v Zambratiji	18
Barva besed - Evropski dan jezika v Banjaluki	19
Učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz zamejstva in sveta pri skupnem učenju materinega jezika v Sloveniji	19
V Banjaluko!	21
»Koliko poznamo našo Slovenijo«-kviz za otroke v Nišu	21

KULTURA NAS ZDRUŽUJE

Martinovanje 2011 v Sarajevu	22
Predstavitve knjige Izlet na modri planet V Banjaluki	22
Tretji koncert ansambla Zdravka Čosića« Veče uz prim«	23
Promocija knjige »Vseeno kdaj, vseeno kje - vedno smo Slovenci v Prijedoru	23
13. Martinov dan v Banjaluki	24
Teater David » SKD Petar Kočić« v Banjaluki	26
Rastava »VIBRATE REALITY«	26
Koncert »Zapojte z nami«	27
Večer s tamburaši Zdravka Čosića	28
Razstava fotografij Fotografskega društva Janez Puhar Kranj v Banja Luki	29
Razstava »Življenje pod Triglavom« v Banja Luki	30
20. prireditev »Za mirno z ljubeznijo«	31
43. Tabor Slovenskih pevskih zborov - Šentvid pri Stični	31
Koncert za Dan državnosti Republike Slovenije u Sarajevu	32
Slovenski dan v Slatini	33
Prireditev »Dobrodošli doma 2012« Ljubljana	35
V deželi nekoga	37
Kozara etno 2012	37
Razstava fotografij in predstavitev zbornika Od prednikov do potomcev- Slovenci v Slatini in Banjaluki od 1923 do 2008 v Kranju	38
Predstavitve knjige ključ za dve ključavnici	39
Revija kulturnih dejavnosti nacionalnih manjšin v Republiki Srbski	40
Vmesni prostor - razstava akademske slikarke Andreje Potočar	40
Veče sa udruženjem Ukrajinaca »Verhovena«	41
Susreti Slovenačkih horova u Tuzli	41

VTISI S POTI

Po poteh naših prednikov	42
Noč na Krki	45
Jama Vilenica	46
Gorenjske lepote	47

NISMO JIH POZABILI

Obiski pri starejših članih društva	48
---	----

KUHAJMO Z LJUBEZNIJO

Recepti	49
---------------	----

Urad Vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ministarstvo prosvjete i kulture
Republike Srbske

Grad Banja Luka

Društvo Slovencev Republike Srpske "TRIGLAV", 78000 Banja Luka, Cara Lazara 20;
tel/fax +387 51 461 068; e- mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com

Priprava: Nataša Kajmaković, Marija Grbić / Jezikovni pregled slovenskega jezika: Barbara Hanuš
Jezikovni pregled: Darko Mijatović / Oblikovanje: Darko Domazet / Tisk: Art print, Banja Luka / Število izvodov: 300

Dragi rojaki,

Po več kot tridesetih letih dela v jugoslovanski in po osamosvojitvi v slovenski diplomaciji mi je ugoden splet naključij omogočil službovanje v lepi Banjaluki, kar mi je v veliko zadovoljstvo. Živim in delam v modernem mestu prijaznih ljudi, kjer opažam veliko naklonjenost Sloveniji. Da ta pozitiven odnos do Slovencev ni slučaj, sem zaslutil že med pripravami pred odhodom v Banjaluko, tukaj pa sem se kmalu lahko tudi osebno prepričal o tem.

Res da veliko tukajšnjih prebivalcev kar dobro pozna Slovenijo in ima nanjo očitno lepe spomine, a k ugledu naše države ste po mojem prepričanju veliko prispevali tudi Slovenci, ki že dolga leta živite v Banjaluki in okolici, nekateri že več generacij. Ni slučaj, da nas ocenjujejo kot pridne, delovne in redoljubne ljudi. Samo ozrite se naokoli, večina naših rojakov je dosegla lepe uspehe v karieri, veliko ljudi s slovenskimi predniki je ali je bilo na vodilnih položajih, vsi večinoma živite v urejenih družinah v urejenih domovih.

Vse to se odraža tudi v delu slovenskih društev v Republiki Srbski, še posebej v Banjaluki. Društvo »Triglav« sodi ne samo med najbolj dejavna slovenska društva v Bosni in Hercegovini, temveč tudi širše. Služboval sem v več državah Zahodne Evrope (Avstrija, Nemčija, Švica) in v Makedoniji, tako da dokaj poznam delo tamkajšnjih slovenskih društev.

Res da društva v zahodni Evropi združujejo zlasti tako imenovane zdomce, torej delavce na začasnem delu v tujini (čeprav ta začasnost vse bolj postaja stalnost), vaša društva pa sestavljajo Slovenci z globokimi koreninami v teh krajih, vendar ta razlika ne more biti glavni razlog za razlike v dejavnosti teh društev. Večina teh društev se ukvarja s kulturo, zlasti folkloro, nekatera imajo tudi simpatične pevske zборе, sem ter tja priredijo kakšno veselico, potem pa se počasi konča. Dejavnost društva »Triglav« pa je mnogo bolj obsežna: redno pripravljate razne likovne razstave, literarne in glasbene nastope, vse v tesni povezavi z mestnimi ustanovami in kar je še posebej pomembno, v povezavi s Slovenijo.

Svojemu članstvu, pa tudi številnim Banjalučanom, redno predstavljate slovensko kulturno ustvarjalnost, nastopajoči gostje iz Slovenije pa z vašo pomočjo bolje spoznavajo tukajšnje okolje. Posebno vrednost predstavljajo tudi vaše redne ekskurzije v Slovenijo, kar vas še bolj veže na vašo ali domovino vaših prednikov.

Lahko trdim, da ste edino društvo, ki redno vsako leto pripravi kvalitetno in obsežno dvojezično knjigo, v kateri sodelujejo srbski in slovenski avtorji. Te knjige so trajni dokaz o vaši prizadevnosti.

Med večino slovenskih društev v Evropi in vašim »Triglavom« pa moram poudariti še eno, morda najpomembnejšo razliko: vam je uspelo v društvo pritegniti veliko mladih. Tudi letošnjih 120 učencev v dopolnilnem pouku slovenskega jezika je vredno vsake pohvale.

Morda bo kdo rekel, da v tem hvalospevu pretiravam. Pa ne, na osnovi svojih dolgoletnih izkušenj stojim za vsako besedo. Hvala članstvu in posebej prizadevnemu vodstvu za dosedanje delo in obilo uspehov v prihodnje.

Branko Zupanc,

pooblaščen minister, vodja konzularne pisarne v Bajaluki

POVABILO O NAČRTOVANJU SKUPNEGA PROJEKTA

Na povabilo Društva za prostovoljno delo Novo mesto je skupina naših članov 28. januarja 2012 prisostvovala na sestanku »Priprava skupnih projektov v programskem delu za leto 2012 leto.« Projekti so vezani za sodelovanje z OŠ Jožeta Gorjupa, Galerijo Božidarja Jakca iz Kostanjevice na Krki in z Društvom za prostovoljno delo iz Novega mesta.

Po uspešnem sestanku so nas naši gostitelji Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto počastili z ogledom srednjeveškega mesta Kostanjevice na Krki in samostana kartuzije Pleterje. Kljub mrazu, ki nas je spremljal ves čas našega bivanja na Dolenjskem, smo bili neizmerno srečni, saj so nam naši gostitelji pokazali bogastvo romantičnega mesta Kostanjevice, na otoku, ki ga obdaja reka Krka, in zbirko prirodnih eksponatov iz lesa, ki so jih in jih še upodablja številni umetniki sveta v samostanu dvorca Galerije Božidarja Jakca, ter mnogim od nas do sedaj nedostopne, mistične kartuzije Pleterje.

Polni novih videnj, polni novih razmišljanj smo se zaustavili v gostilni kmečkega turizma, kjer smo bili pogoščeni z obilico prave domače hrane. Polnih trebuhov smo odšli v za nas pripravljene sobe, vendar ne za dolgo. Časa smo imeli le za kratek oddih, kajti morali smo se udeležiti posebej za nas pripravljene srbske gostije, ki so jo pripravil člani »Srbskega društva« Novo mesto. Vzdušje je bilo neizmerno veselo, mi pa se kljub naši sitosti nismo mogli izogniti srbskim specialitetam. Z nami se je družila tudi gospa Meta Lokar z Inštituta za slovenska izseljenstva in migracije in znani novinar gospod Uroš Lipovšek.

Druženje je bilo uspešno in delovno. Hvala gospe Branki, ki je vedno izjemno dober organizator in gostitelj. Hvala Društvu za prostovoljno delo za kreativnost in pomoč pri načrtovanju novih skupnih projektov.

Nataša Kajmaković

POZIV NA PLANIRANJE ZAJEDNIČKOG PROJEKTA

Na poziv Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto grupa naših članova je 28.01.2012. godine prisustvovala zajedničkom sastanku "Priprema zajedničkih projekata u programskom radu za 2012. godinu". Projekti su vezani za saradnju sa OŠ Jože Gorjup, Galerijom Božidar Jakec iz Kostanjevice na Krki i Društvom za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novog mesta.

Nakon uspješnog sastanka naši domaćini iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto počastili su nas posjetom srednjevjekovnom gradu Kostanjevica na Krki i samostanu kartuzije Pleterje. Uprkos nevjerovatnoj hladnoći, koja nas je pratila sve vrijeme boravka u Dolenjskoj, bili smo neizmerno sretni, jer su nam naši domaćini pokazali bogatstvo romantičnog grada Kostanjevica, na ostrvu kojeg okružuje rijeka Krka. Pokazali su nam i zbirku prirodnih eksponata od drveta, koje su upotrebljavali i još uvijek upotrebljavaju brojni umjetnici svijeta u samostanu, a danas Galeriji Božidara Jakca te mnogim od nas do sada nedostupne, mistične kartuzije Pleterje.

Puni novih utisaka i razmišljanja zaustavili smo se u restoranu seoskog turizma, gdje smo bili ugošćeni obiljem prave domaće hrane. Punih stomaka smo otišli u pripremljeno prenoćište, ali ne za dugo. Imali smo vremena za kratak odmor, jer smo morali prisustvovati posebno za nas pripremljenoj srpskoj gozbi, koju su pripremili članovi "Srpskog društva" Novo mesto. Atmosfera je bila neizmerno vesela, a mi, iako smo bili siti, nismo mogli odoljeti srpskim specijalitetima. Sa nama se družila i gospođa Meta Lokar iz Instituta za slovenačke iseljenike i migracije kao i poznati novinar gospodin Uroš Lipovšek.

Druženje je bilo uspješno i radno ispunjeno. Hvala gospođi Branki, koja je uvijek izuzetno dobar organizator i domaćin. Hvala Društvu za razvijanje dobrovoljnog rada na uspešnoj kreativnosti i pomoći kod planiranja novih zajedničkih projekata.

Prevod
Darko Mijatović

SVESLOVENAČKI SUSRETI U DRŽAVNOM ZBORU REPUBLIKE SLOVENIJE U LJUBLJANI

Dvanaesti po redu Sveslovenački susreti Slovenaca u pograničnim područjima i po svijetu, održano je 5. jula 2012. godine u Ljubljani. Skup je svečano otvoren u velikoj sali Državnog zbora Republike Slovenije, a glavna tema jednodnevnog programa je bila međugeneracijski dijalog.

Učesnike su pozdravili Franc Pukšič, predsjednik Komisije DZ za odnose sa reseljenim Slovencima, Gregor Virant, predsjednik DZ i Ljudmila Novak, ministrica za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu.

Problematika međugeneracijskog dijaloga je predstavljena sa naučne strane te kroz iskustveni aspekt udruženja Slovenaca po svijetu. Sociološko-filozofsko stanovište su predstavile prof.dr Marina Lukšič Hradin (ZRC SAZU) i dr Mateja Grgič (Slovenački obrazovni konzorcij) dok su članovi udruženja iz Kanade, Argentine, Australije i SAD govorili o važnosti i naporima očuvanja slovenačkog jezika kao osnovnog graditelja kulturnog i nacionalnog identiteta. O ovim temama raspravljalo se i na prvom Omladinskom Parlamentu koji se istovremeno održavao u Maloj dvorani Državnog zbora.

Skup je pozdravio i predsjednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša, koji je izrazio zadovoljstvo velikom prisutnošću učesnika, kao i željom da se i dalje ustrajno radi na očuvanju veza sa matičnom državom i promociji slovenačke kulture u inostranstvu.

Ispred Udruženja Slovenaca "Triglav" iz Banjaluke, skupu su prisustvovala predstavnice starije i mlađe generacije, Marija Petković i Maja Tomašević.

Skup je svečano zaključen otvaranjem izložbe banjalučke akademske slikarice Vesne Lenić u holu Državnog zbora.

Marija Petković

VSESLOVENSKO SREČANJE V DRŽAVNEM ZBORU REPUBLIKE SLOVENIJE V LJUBLJANI

Dvanajsto Vseslovensko srečanje Slovencev iz zamejstva in sveta je bilo 5. junija 2012 v Ljubljani. Srečanje je bilo v veliki dvorani Državnega zbora Republike Slovenije. Glavna tema enodnevnega programa je bil medgeneracijski dialog.

Prisotne so pozdravili: Franc Pukšič, predsednik Komisije DZ za odnose z raseljenimi Slovenci, Gregor Virant, predsednik DZ, in Ljudmila Novak, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Problematika medgeneracijskega dijaloga je bila predstavljena znanstveno z vidika iskušenj društev Slovencev po svetu. Sociološko-filozofska gledanja sta predstavili prof. dr Marina Lukšič Hracin (ZRC SAZU) in dr Mateja Grgič (Slovenski izobraževalni konzorcij), člani društev iz Kanade, Argentine in SAD so govorili o pomenu in naporih za ohranitev slovenskega jezika kot osnovnega graditelja kulturne in nacionalne identitete. O teh temah je bilo govora

tudi na prvem Mladinskem parlamentu, ki je v istem času potekal v Mali dvorani Državnega zbora.

Prisotne je pozdravil tudi predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša, ki je izrazil posebno zadovoljstvo zaradi velike prisotnosti udeležencev, kakor tudi željo za bodoče vstrajno delo na ohranitvi vez z matino državo in predstavitvi slovenske kulture v zamejstvu in po svetu.

Na Vseslovenskem srečanju sta bili iz Društva Slovencev "Triglav" Banjaluka prisotni predstavnici starejše in mlajše generacije, Marija Petković in Maja Tomašević.

Srečanje je bilo zaključeno s svečano razstavo banjalučke slikarke Vesne Lenić Kreže v avli Državnega zbora.

*Prevod
Nataša Kajmaković*

SPREJEM PRI VELEPOSLANIKU REPUBLIKE SLOVENIJE V BIH ANDREJU GRASSELLIJU

Ob obisku državnega sekretarja Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Matjaža Longarja in višjega svetovalca Aleša Selana 20. oktobra 2012 v Sarajevu je veleposlanik Republike Slovenije v BiH v rezidenci Republike Slovenije skupaj s soprogo priredil svečan sprejem za predstavnike slovenskih društev, ki delujejo v BiH.

Sprejem tokrat ni bil strogo uraden, temveč sproščen, prijateljski, domač, obenem pa tudi korigen. V prijetnem vzdušju, zanj sta poskrbela go-

stitelja, so pogovori potekali brez zadržkov. Govorili smo o težavah, ki jih imamo v društvih, in tudi o načrtih za prihodnost. Podeljene so bile pohvale in priznanja za uspešno dvajsetletno delo v posameznih društvih. Ob anekdotah in petju slovenskih pesmi se je srečanje zaključilo z mislijo, da z dobro voljo in tesnejšim sodelovanjem lažje rešujemo probleme.

Nataša Kajmakovič

OBISK DS MATJAŽA LONGARJA V BIH

Državni sekretar Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu gospod Matjaž Longar in višji svetovalec gospod Aleš Selan sta se med dvodnevним obiskom v Republiki Srbski v BiH srečala 7. junija 2012 s člani Društva Slovencev RS "Triglav" Banjaluka.

Novo izbrani državni sekretar gospod Longar se je tokrat prvič srečal s člani našega društva, medtem ko je gospod Selan naš stari znanec. Skupaj s konzulom Konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki gospodom Zupancem, predsednico našega društva gospo Marijo Grbić in nekaj člani društva so se po snidenju z gosti napotili na ogled Slatine, zibelke mnogih slovenskih družin.

Tu sta goste sprejela gospod Milan Perduv in gospod Mladen Lunić. Oba sta potomca slovenskih družin, ki so se naselile na slatinsko področje.

Gospod Perduv je potomec znane in napredne družine Adamič. Tako kot so njegovi predniki storili mnogo za izboljšanje na področju poljedeljstva in kulturnega življenja, je tudi on nadaljeval z družinsko tradicijo. Zgradil je tekstilno podjetje Slateks. V njem je bilo zaposlenih vse do zadnje vojne mnogo ljudi iz slatinskega področja in Banjaluke. Po vojni je zgradbo podjetja preuredil v moderni geriatrijski center. Gospod Lunić se je skupaj z mlado družino in mamo, ki je po obeh starših Slovenka, osredotočil na ohranitev etničnih značilnost. Domačija Luničevih ima na svojem dvorišču pravi slovenski kozolec, ki privlači k ogledu mnoge obiskovalce termalno rehabilitacijskega centra zdravilišča Miroslav Zotović v Slatini. Tudi za člane slovenskega društva in goste iz Slovenije je domačija Lunić vedno prijazen gostitelj.

Po ogledu Slatine in po kosilu v Slateksu ter prijaznem druženju z Luničevim so naši gosti obiskali tudi naše društvo. Tu so se s člani izvršnega odbora pogovarjali o načrtovanju bodočih programov in o vprašanjih, ki so za Slovence, živeče zunaj matične domovine, pereča.

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so skupaj z učiteljico Valentino Gradič razveselili goste s kratkim programom.

Drugi dan obiska državne delegacije se je nadaljeval v Prijedoru. Tu je Zveza slovenskih društev v BiH "Evropa zdaj" pripravila 13. tradicionalno srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine. V programu je sodelovalo 100 učencev iz šestih slovenskih društev, ki delujejo v BiH. Otroci so program dobro pripravili, vtise pa naj sami napišejo.

Nataša Kajmaković

POSJETA DRŽAVNOG SEKRETARA MATJAŽA LONGARA U BIH

Državni sekretar Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu g. Matjaž Longar i viši savjetnik g. Aleš Selan su se u dvodnevnoj posjeti u Republici Srpskoj u BiH 7.6.2012. godine sreli sa članovima Udruženja Slovenaca RS "Triglav" Banja Luka.

ženja gđom Marijom Grbić i nekoliko članova udruženja, gosti su se uputili u posjetu Slatini, kolijevci mnogih slovenačkih porodica.

Goste su primili g. Milan Perduv i g. Mladen Lunić. Oba su potomci slovenačkih porodica, koje su se naselile na području Slatine.

G. Perduv je potomak pozna-

zaposlenih ljudi iz slatinskog područja i Banja Luke. Nakon rata, zgradu preduzeća je preuredio u moderni gerijatrijski centar, dok se g. Lunić zajedno sa mladom porodicom i majkom, kojoj su oba roditelja Slovenci, usredotočio na čuvanje etničkih znamenitosti. Gazdinstvo Lunićevih u svom dvorištu ima pravi slovenački kozolec (stalak gdje se drži sijeno), koji privlači mnoge posjetioce termalno-rehabilitacijskog centra liječilišta Miroslav Zotović u Slatini. I za članove slovenačkog udruženja i goste iz Slovenije gazdinstvo Lunićevih je uvijek gostoljubiv domaćin.

Nakon posjete Slatini i ručka u Slateksu, te posjete i prijatnom druženju sa Lunićima, naši gosti su posjetili i naše udruženje. Tu su sa članovima izvršnog odbora razgovarali o radu udruženja, planiranju budućih programa kao i o bitnim pitanjima, koja se tiču Slovenaca, koji žive izvan matične domovine.

Učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su zajedno sa učiteljicom Valentinom Gradič razveselili goste kratkim programom.

Posjeta državne delegacije se naredni dan nastavila u Prijedoru. Tu je Savez slovenačkih društava u BiH "Evropa sad" pripremio 13. tradicionalne susrete učenika dopunske nastave slovenačkog jezika. U programu je učestvovalo 100 učenika iz šest slovenačkih udruženja, koja djeluju u BiH. Djeca su program dobro pripremili, a o utiscima ćemo ih pustiti da sami napišu.

Novoizabrani državni sekretar g. Longar se ovaj put prvi put susreo sa članovima našeg udruženja, dok je g. Selan naš stari znanac. Zajedno sa konzulom Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci g. Zupancem, predsjednikom našeg udru-

te i napredne porodice Adamič. Kao što su njegovi preci učinili mnogo za poboljšanje na području poljoprivrede i kulturnog života, i on je nastavio porodičnu tradiciju. Izgradio je tekstilno preduzeće Slateks. U njemu je sve do zadnjeg rata bilo mnogo

Prevod
Darko Mijatović

OKROGLA MIZA: »DRUŠTVA IZSELJENCEV KOT NEIZKORIŠČEN POTENCIAL SLOVENIJE V BOSNI IN HERCEGOVINI«

22. junija je v Banjaluki potekala okrogla miza z naslovom »Društva izseljencev kot neizkoriščen potencial Slovenije v Bosni in Hercegovini«, ki so jo soorganizirali Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in Društvo Slovencev Triglav Banja Luka.

Na njej so sodelovali predstavniki devetih slovenskih društev iz Bosne in Hercegovine, tj. iz Tuzle, Kaknja, Breze, Zenice, Viteza, Sarajeva (»Cankar«), Prijedora, Doboja in Banjaluke, vodila pa jo je dr. Janja Žitnik Serafin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije.

Osrednja tema pogovora so bili izzivi prihodnosti, kot jih vidijo posamezna društva v medsebojnem sodelovanju in povezovanju, v sodelovanju z lokalno skupnostjo ter obema državama, Bosno in Hercegovino in Slovenijo. Dobršen del pozornosti na okrogli mizi je bil namenjen delovanju društev, ki, splošno gledano, združuje celo vrsto različnih interesov in aktivnosti, od kulturnih in izobraževalnih do športnih in drugih. Sodelujoči so spregovorili o sodelovanju posameznih društev s sorodnimi interesnimi skupinami v Bosni in Hercegovini in Sloveniji pa tudi v drugih državah nekdanje Jugoslavije, o odnosih s slovenskimi diplomatskimi predstavništvi, z Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter z gospodarstvom v njihovem ožjem in širšem

okolju. Kot pomembnejše se je ob tem izpostavilo vprašanje o načinih ohranjanja identitete ter o spremembah in dopolnitvah dejavnosti, ki bi sedanje in bodoče člane spodbudila k aktivnejšemu udeleževanju v društvih; predvsem so se prisotni strinjali, da postaja vse bolj nujno razmišljati o tem, kako v društva pritegniti mlade.

Okrogla miza je bila organizirana v okviru projekta Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU »Poklicne migracije Slovencev v prostor nekdanje Jugoslavije: od naseljencev do transmigrantov«, zamišljena pa kot nadgradnja anketnega vprašalnika, ki je bil razposlan vsem slovenskim društvom, delujočim na področju, zajetem v raziskavo. Vprašalnik je zbral osnovne podatke o njihovem delovanju, še posebej dober in hiter pa je bil odziv nanj prav iz slovenskih društev v Bosni in Hercegovini. Srečanje v Banjaluki je bilo prvo od treh načrtovanih na isto temo; v kratkem mu bosta sledili še dve, in sicer v Srbiji in na Hrvaškem, kjer deluje preostala večina slovenskih društev na področju nekdanje skupne države. V načrtovane razprave bodo poleg omenjenih vključena tudi društva iz Makedonije in Črne gore, katerih predstavniki so se že udeležili tudi skupnega uvodnega posveta, ki je pod naslovom »Multi-kulti: izkušnje sedanjosti – izzivi prihodnosti« potekal 16. maja v Novem mestu.

mag. Metka Lokar

OKRUGLI STO U BANJOJ LUCI: »DRUŠTVO ISELJENIKA KAO NEISKORIŠTEN POTENCIJAL SLOVENIJE U BOSNI I HERCEGOVINI«

22. juna je u Banjaluci održan okrugli sto pod naslovom »Udruženja iseljenika kao neiskorišten potencijal Slovenije u Bosni i Hercegovini«, koji su zajedno organizovali Institut za slovenačko iseljeničtvo i migracije ZRC SAZU, Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto i Udruženje Slovenaca "Triglav" Banja Luka.

Na okruglom stolu su učestvovali predstavnici devet slovenačkih udruženja iz Bosne i Hercegovine, tj. iz Tuzle, Kaknja, Breze, Zenice, Viteza, Sarajeva (»Cankar«), Prijedora, Doboja i Banjaluke, a vodila ga je dr. Janja Žitnik Serafin iz Instituta za slovenačko iseljeničtvo i migracije.

Centralna tema razgovora su bili izazovi budućnosti, kako ih vide pojedinačna udruženja u međusobnoj saradnji i povezivanju, u saradnji sa lokalnom zajednicom te obema državama, Bosnom i Hercegovinom i Slovenijom. Dobar dio pažnje na okruglom stolu je bio namijenjen djelovanju udruženja, koja, je-

dnostavno gledano, združuje niz različitih interesa i aktivnosti, od kulturnih i obrazovnih do sportskih i drugih. U vezi s tim, učesnici su razgovarali o saradnji pojedinačnih udruženja sa srodnim interesnim grupama u Bosni i Hercegovini i Sloveniji pa i u drugim državama nekadašnje Jugoslavije, o odnosima sa slovenačkim diplomatskim predstavništvima, sa Kancelarijom RS za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu te sa privrednicima u svojoj užoj i široj okolini. Kao važnije se tom prilikom ispostavilo pitanje o načinima čuvanja identiteta i izmjenama i dopunama aktivnosti, koji bi sadašnje i buduće članove podstakli na aktivnije učestvovanje u udruženjima; a prije svega su se prisutni složili o tome da je sve važnije razmišljati o tome kako privući mlade u udruženja.

Okrugli sto je bio organizovan u okviru projekta Instituta za slovensko iseljeničtvo i migracije ZRC SAZU »Kvalifikovane migracije Slovenaca na prostor neka-

dašnje Jugoslavije: od naseljenika do transmigranata«, a zamišljena je kao nadgradnja ankete, koja je bila poslana svim slovenačkim udruženjima, koja djeluju na ciljnom području. Anketa je prikupila osnovne podatke o njihovom djelovanju, a naročito dobar i brz je bio odziv baš iz slovenačkih udruženja u Bosni i Hercegovini. Susret u Banjaluci je bio prvi od tri planiranih na istu temu; ubrzo će uslijediti još dva, i to u Srbiji i Hrvatskoj, gdje djeluje preostala većina slovenačkih udruženja na području nekada zajedničke države. U planirane rasprave će pored pomenutih biti uključena i udruženja iz Makedonije i Crne Gore, čiji predstavnici su učestvovali na zajedničkoj uvodnoj konferenciji, koja je pod naslovom »Multi-kulti: iskustva sadašnjosti – izazovi budućnosti« održana 16. maja u Novom mestu.

*Prevod
Darko Mijatović*

MEDNARODNI SEMINAR: SPROSTI VOLJO!

V Novem mestu je 15. in 16. junija v organizaciji Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto potekal mednarodni seminar »Sprosti voljo!«.

Udeležilo se ga je preko 80 predstavnikov slovenskih društev iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in Makedonije, partnerji projekta VIT ter predstavniki lokalnih nevladnih organizacij in Mestne občine Novo mesto.

Cilj delavnice »Sprosti voljo!« je bil predstaviti primere dobre prakse na področju integracije manjšin in poudariti pomen prostovoljnega dela kot orodja za pridobivanje medkulturnih kompetenc.

Seminarja so se udeležili člani našega društva: Marija Grbić, Nataša Kajmaković, Darko Mijatović in Nikola Kunjadić.

V popoldanskem času so se udeleženci predstavili na sejmu. Zvečer pa smo prisostvovali na čudoviti zaključni prireditvi ob Tednu kultur.

Nataša Kajmaković

MEĐUNARODNI SEMINAR: POKAŽI VOLJU!

U Novom mestu je 15. i 16. juna u organizaciji Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto održan međunarodni seminar »Pokaži volju!«.

Učestvovalo je preko 80 predstavnika slovenačkih udruženja iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Makedonije, partneri projekta VIT i predstavnici lokalnih nevladinih organizacija i Gradske opštine Novo mesto. Cilj radionice »Pokaži volju!« je bio predstaviti primjere dobre prakse na području integracije manjina i naglasiti značaj dobrovoljnog rada kao oruđa za dobijanje međukulturnih sposobnosti.

Na seminaru su učestvovali članovi našeg udruženja: Marija Grbić, Nataša Kajmaković, Darko Mijatović i Nikola Kunjadić.

U popodnevним satima su se učesnici predstavili na sajmu. Naveče smo prisustvovali na predivnoj zaključnoj priredbi povodom Sedmice kulture.

**Prevod
Ana Kunjadić**

Drugoga dana seminara "Pokaži volju" imali smo predavanje o tome kako volontiramo, gdje i zašto. Predavanje je počelo u 10 sati i svi učesnici su se predstavili i rekli gdje volontiraju i zašto, kao i kakva su njihova iskustva u volonterizmu. Kada bi jedan od učesnika završio sa izlaganjem, predao bi riječ drugom učesniku tako što bih mu pružio ruku i rekao " JA SAM VOLONTER, BUDI I TI VOLONTER". Uveče istoga dana, imali smo druženje svih učesnika koje je počelo laganim programom, a potom se nastavilo odličnom zabavom.

Nikola Kunjadić

BRALNO SREČANJE PRI DOPOLNILNEM POUKU SLOVENŠČINE

Branje je zagotovo eden izmed najboljših načinov, da obogatite svoje življenje, da spoznate kaj novega in da uporabite svojo domišljijo kot nikoli prej. Na žalost otroci danes ne berejo veliko, ker nimajo dovolj časa ali pa se jim zdi, da so druge stvari pomembnejše. V torek, 22. novembra, je prišla na obisk v Banjaluko ambasadorica bralne značke magistrica Tilka Jamnik, ki nam je pokazala vse lepote branja poezije in pomembnost ilustracij v knjigah. V prvi skupini so se ob knjigah in revijah družili mlajši učenci dopolnilnega pouka in prebirali Cicibane, Cidoje in pesniško zbirko Vrane Ervina Fritza. V drugi skupini, kjer se nas je zbralo 15 učencev dopolnilnega pouka slovenščine in 2 starša, pa smo si morali izbrati eno pesem iz pesniške zbirke Majnice, fulaste pesmi Toneta Pavčka in jo prebrati. Pesmi nagovarjajo predvsem najstnike in si je vsakdo našel eno, ki mu je bila všeč. Pesem, ki je bila všeč meni, pa nosi naslov Želje:

Tone Pavček: ŽELJE

Če si močno želiš,
se ti vse uresniči:
v stolpnico, kjer živiš,

pridejo k tebi cvrkutat ptiči,
pride s poljane drevo,
pride iz bajk dobra vila.
Če si želiš močno,
ti je usoda mila.

Če pa ničesar si ne želiš,
če si izgubil želje in sebe,
pride hudobna miš
in te s kremplji ogrebe.

Srečanja, kot je to, bi morala biti organizirana pogosteje, ker nas učijo, kako biti boljši, in to je v življenju najpomembnejše.

Aleksandar Kelečević

Takole pa so nekaj vtisov strnili še nekateri udeleženci bralnega srečanja:

Na bralnem večeru mi je bilo všeč, ker smo se pogovarjali in brali pesmi iz knjige Toneta Pavčka. Vsak si je moral izbrati eno pesem in jo prebrati. Povedati je tudi moral, zakaj si jo je zbral in kaj mu je bilo všeč v tej pesmi. Tako smo se lepo zabavali in je bilo zelo super.

Milan Čenič

Vse mi je bilo všeč. Najbolj všeč pa mi je bilo, ko smo brali knjigo in je vsak prebral pesem, ki mu je bila najbolj všeč, in je za darilo dobil knjigo.

Ivana Lujčić

Bilo je super, ko smo brali pesmi v slovenščini. Z zanimanjem sem poslušala gospo Tilko Jamnik in zdaj bom brala še več poezije.

Bogdana Petrović

Najbolj všeč mi je bilo, ko je gospa Tilka Jamnik govorila o poeziji. Povedala nam je, da otroci nimajo radi poezije, ker je zanjo potrebne več domišljije in znanja kot pri zgodbah. V zgodbah je namreč več besed in se tako lažje razumejo.

Teodora Kelečević

Bilo mi je zelo všeč, ko smo brali pesmi iz knjige Majnice, fulaste pesmi. Gospa Tilka Jamnik je bila zelo zanimiva in smo jo vsi pozorno poslušali.

Milica Glizijan

Všeč mi je bilo darilo gospe Tilke Jamnik – knjiga.

Darko Đukić

Najbolj všeč mi je bilo, ko je gospa Tilka Jamnik govorila o kralju in pevcu, ki je iskal najlepšo pesem in jo nazadnje našel v srcu

Tamara Stanišić

Učiteljica Valentina Gradič

OBISKAL NAS JE DEDEK MRAZ

V petek, 23. decembra, je v prostorih društva otroke dopolnilnega pouka obiskal Dedek Mraz. Otroci so ga sprejeli s pesmimi in igricama Aleksandrove barvice in Kje so snežinke, on pa jim je razdelil darila in z njimi izmenjal par besed. Knjižna darila je Dedek Mraz letos pridobil na društvu Bralna značka, ki so ga učenci dopolnilnega pouka spoznali že na novembrskem bralnem srečanju.

Prireditve se je udeležilo veliko učencev, a tudi drugih članov društva. Slednji so bili nad podobo Dedka Mraza kar malo presenečeni, saj niso vedeli, da je slovenski Dedek Mraz oblečen v dolg siv plašč, na glavi pa nosi sivo kučmo. Otroci pa so to vedeli, saj znajo pesmico o Dedku Mrazu, ki gre tako: Siva kučma, bela brada, topel kožuh, zvrhan koš. Oj že prišel je med nas dobri stari Dedek Mraz ...

Prireditve se je zaključila s pogovorom ob prigizku in pijači.

Valentina Gradič,
učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine

POSJETIO NAS JE DEDA MRAZ

U petak, 23. decembra 2011. godine u prostorijama Udruženja učenike dopunske nastave posjetio je Deda Mraz. Djeca su ga dočekala uz pjesmu i igrice Aleksandrove bojice i Gdje su snježne pahulje, a on im je podijelio poklone i malo razgovarao sa njima.

Na priredbi je učestvovalo mnogo učenika, kao i drugih članova Udruženja. Ovi posljednji su pojavom Deda Mraza bili malo iznenađeni, jer nisu znali da je slovenački Deda Mraz obučen u dugi sivi plašt, a na glavi nosi sivu kapu. Djeca su to znala, jer znaju pjesmicu o Deda Mrazu, koja glasi: Siva kapa, bijela brada, topao kaput, puna korpa. O, došao je među nas dobri stari Deda Mraz ... Priredba je završena razgovorom uz zakusku i piće.

Prevod
Darko Mijatović

SLOVENSKA LJUDSKA PESEM OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Na društvu Slovencev Triglav smo tokrat v okviru dopolnilnega pouka slovenščine za slovenski kulturni praznik pripravili glasbeno delavnico, ki sta jo vodila Mateja Gorjup in Samo Kutin, priznana poustvarjalca slovenske ljudske glasbe.

Učenci so v petek in soboto, 10. in 11. februarja, spoznavali slovensko ljudsko glasbo in ljudska glasbila s celega sveta. Vodji delavnice sta najprej na kratko predstavila ljudsko glasbo, pri kateri se močno prepletata besedilo in melodija in za katero je značilno, da se prenaša s petjem in da obstaja veliko variant. S petjem različnih ljudskih pesmi sta se nato sprehodila po pokrajinah Slovenije, predstavila pa tudi nekaj slovenskih ljudskih glasbil in zvočil: lončeni bas, pojoči glavnik, drumlo, trstenke, čivink, bisernico ... Ker Mateja in Samo veliko potujeta in raziskujeta ljudsko glasbo tudi drugod po svetu, imata veliko glasbil tudi od drugod. Tako smo lahko spoznali še indijska sarangi in dotaro, madžarski hurdy gurdy, afriško kalimbo, arabsko lutnjo, maroški bendir in n'goni – »harfo« iz Malija. Na delavnico pa sta prinesla tudi ogromno zvočil – različnih zvoncev, tolkal, ropotulj, po katerih je dvajseterica ude-

ležencev delavnice kar planila in jih v vsej polnosti zvoka tudi raziskovala. Tako je bilo v društvu ta dva dni zelo bučno. Tudi s pomočjo glasbil in zvočil, ki so si jih učenci sami izdelali: piščali iz cevi za elektriko, piščali kazu iz bambusa in klarineta iz slamice.

Udeleženci delavnice so se naučili nekaj slovenskih ljudskih pesmi in jih na zaključni prireditvi v soboto predstavili obiskovalcem na društvu. Z Matejo in Samom so zapeli prekmursko Marko skače, belokranjsko Lepa Anka kolo vodi, rezijansko Von či ste ke öde lipa mö, štajersko Tri race, tri pure, tri bele gosi, za začetek in konec pa pod Samovo dirigentsko palico dodali še glasno muziciranje na pestro paleto glasbil in zvočil.

Zaključni koncert učencev dopolnilnega pouka pa je bil tudi uvod v še en koncert ta dan: v gledališču Jazavac je ob 20. uri nastopila še skupina Horda grdih, ki je publiko popeljala po ljudski glasbi celega Balkana in jo, čeprav maloštevilno, tudi navdušila.

Valentina Gradič,

učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine

SLOVENAČKA NARODNA PJESMA POVODOM SLOVENAČKOG KULTURNOG PRAZNIKA

Društvo Slovenaca Triglav, Banja Luka je u okviru dopunske nastave slovenačkog jezika povodom najvećeg slovenačkog kulturnog praznika pripremio muzičku radionicu koju su vodili Mateja Gorjup i Samo Kutin, priznati stvaraoci slovenačke narodne pjesme.

Učenici su se u petak i subotu, 10. i 11. februara, upoznali sa slovenačkom narodnom muzikom i narodnim instrumentima iz čitavog svijeta. Ukratko je predstavljena narodna muzika gdje se snažno prepliću tekst i melodija i za koju je karakteristično da se prenosi pjevanjem i to na više načina. Pjesmom su obišli slovenačke pokrajine i predstavili veći broj narodnih instrumenata: lonac bas, pjevajući češalj, drumlu, trstike, čivink, bisernicu ... Pošto Mateja i Samo mnogo putuju i istražuju narodnu muziku po čitavom svijetu, prikazali su nam razne instrumente. Vidjeli smo i indijsku sarangu i dotaru, mađarski hurdy gurdy, afrički kalimbo, arapsku lutnju, marokanski bendir i n'goni – »harfu« iz Malija. Takođe, vidjeli

smo različita zvona i udaraljke, koje su učesnici radionice sa zadovoljstvom isprobali, tako da je u prostorijama društva dva dana bilo jako bučno. Učenici su bili jako aktivni, pa su i sami izradili pištaljke od električnih cijevi, pištaljke kazu od bambusa i klarinet od slamke.

Naučili smo nekoliko slovenačkih narodnih pjesama i iste u sobotu predstavili posjetiocima. Zapjevali smo prekmursku Marko skače, belokranjsku Lepa Anka kolo vodi, rezijansku Von či ste ke öde lipa mö, štajersku Tri race, tri pure, tri bele gosi, a sve uz pratnju velikog broja narodnih instrumenata.

Završni koncert učenika dopunske nastave slovenačkog jezika je bio u pozorištu Jazavac gdje je nastupila i grupa »Horda grdih«, uz čije smo pjesme proputovali čitav Balkan.

**Prevod
Darko Mijatović**

13. TRADICIONALNO SREČANJE UČENCEV DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE IZ BOSNE IN HERCEGOVINE

8. in 9. junija je bilo srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine iz Bosne in Hercegovine, ki je projekt Zveze slovenskih društev iz BiH Evropa zdaj, v organizaciji Društva Slovencev "Lipa" Prijedor.

Na srečanju se je predstavilo sedem šol, in sicer SKD Cankar iz Sarajeva in oddelek Slovenska skupnost Kakanj, oddelek Slatina, Slovenska skupnost iz Tuzle, Društvo Slovencev Lipa, Društvo Slovencev Prežihov Voranc iz Doboja ter Društvo Slovencev Triglav iz Banja Luke. 120 nastopajočih je predstavilo, kaj in koliko so se naučili v tem šolskem letu.

Srečanja se je udeležil državni sekretar Matjaž Longar, ki je udeležence tudi pozdravil ter poudaril pomen teh šol za ohranjanje slovenskega jezika in kulture.

Poleg državnega sekretarja Matjaža Longarja sta bila med visokimi gosti še veleposlanik RS v Sarajevu Andrej Grasselli in vodja konzularne pisarne v Banja Luki Branko Zupanc.

Cilj tega srečanja ni samo učenje, temveč spodbujanje druženja med mladimi znotraj Zveze slo-

venskih društev v BiH „Evropa zdaj“. Upamo, da bomo skozi te aktivnosti uspeli povezati mlade, da bi se spoprijateljili in družili tudi v prihodnosti. Mnogi se že poznajo medsebojno, ker se družijo že nekaj let na podobnih srečanjih. Ta dogodek utrjuje njihovo prijateljstvo, pri novih učencih pa spodbuja željo po novih poznanstvih.

13. TRADICIONALNI SUSRETI UČENIKA DOPUNSKA NASTAVE SLOVENAČKOG JEZIKA IZ BOSNE I HERCEGOVINE

8. i 9. juna su održani susreti učenika dopunske nastave slovenačkog jezika iz Bosne i Hercegovine, koji je projekt Saveza slovenačkih društava u BiH "Evropa sad", u organizaciji Udruženja Slovenaca "Lipa" Prijedor.

Na susretima se predstavilo sedam škola, i to SKD Cankar iz Sarajeva i odjeljenje Slovenačke zajednice Kakanj, odjeljenje Slatina, Slovenačka zajednica iz Tuzle, Udruženje Slovenaca Lipa, Udruženje Slovenaca Prežihov Voranc iz Doboja te Udruženje Slovenaca Triglav iz Banje Luke. 120 učenika je nastupilo i predstavilo šta i koliko su naučili u toku školske godine.

Na susretima je prisustvovao državni sekretar Matjaž Longar, koji je učesnike takođe pozdravio i naglasio značaj tih škola za očuvanje slovenačkog jezika i kulture.

Pored državnog sekretara Matjaža Longara među visokim gostima su još bili ambasador RS u Sarajevu Andrej Grasselli i šef Konzularne kancelarije u Banjoj Luci Branko Zupanc.

Cilj ovih susreta nije samo učenje, već i ohrabivanje druženja među mladima unutar Saveza slo-

venačkih društava u BiH „Evropa zdaj“. Nadamo se da smo kroz te aktivnosti uspeli povezati mlade iz različitih slovenačkih udruženja, da bi se sprijateljili i družili u budućnosti. Mnogi od njih se već poznaju, jer se druže već nekoliko godina na sličnim susretima. Za njih ovaj događaj sigurno utvrđuje njihovo prijateljstvo, a kod novih učenika podstiče želju za novim poznanstvima.

Prevod Darko Mijatović

ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA TUDI PRI DOPOLNILNEM POUKU SLOVENŠČINE

Pa smo tudi pri dopolnilnem pouku slovenščine za to šolsko leto naredili premor. Zbrali smo se 23. junija v prostorih društva – na predvečer slovenskih dni v Slatini. S fotografijo in besedo smo se sprehodili po dejavnostih v šolskem letu 2011/2012, potem pa sem učencem podelila potrdila in zahvale, nekaterim starejšim pa še teste.....

Drug drugemu smo se zahvalili za sodelovanje, učencem sem razdelila tudi biltene s predstavitvijo dela v šolskih letih 2010/11 in 2011/12, potem pa smo zapeli, se povесelili, na koncu pa so nam družbo delali tudi udeleženci okrogle mize »Društva izseljencev kot neizkoriščen potencial Slovenije v Bosni n Hercegovini«.

Dopolnilni pouk slovenščine v Banjaluki in Slatini se je tako živo in živahno zaključil, vrata novega šolskega leta pa jeseni odpira nova učiteljica Barbara Hanuš in ni dvomiti, da bodo učenci živo in živahno vstopali v svet slovenščine in vsega slovenskega tudi pod taktirko nove učiteljice.

Nina Gradič Planko

SLOVENSKI OTROCI IZ BANJA LUKE, NA LETOVANJU V ZAMBRATIJI

Združenje Slovenska izseljenska mati- ca je letos skupaj z Zvezo prijateljev mladi- ne Slovenije, Zveza prijateljev mladine Lju- bljana - Moste, organizirala letovanje slo- venskih otrok iz Bosne in Hercegovine. Na letovanje v Zambratijo je odšlo od 1. do 7. julija 2012 osem otrok. Zambratija je majhno istrsko obmorsko letovišče, kjer v prostornem par- ku visokih borovcev stoji otroški počitniški dom. Vsi otroci iz Banjaluke, ki so se udeležili poletnih počitnic v Zambratiji, obiskuje tudi dopolnilni pouk slovenskega jezika, tako jim pogovor s slo- venskimi vrstniki ni delal preglavic, prav gotovo pa so se še bolj izpopolnili v znanju slovenskega jezika.

Vesna Vukšinič-Žmauc

BARVA BESED – EVROPSKI DAN JEZIKOV V BANJA LUKI

Ali ste že kdaj pomislil, kakšne barve bi bile lahko besede? Skupina mladostnikov, ki obiskuje dopolnilni pouk slovenščine, je v sredo, 26. septembra, o barvi besed spregovorila na dveh prireditvah ob evropskem dnevu jezikov. Prva prireditev je bila opoldne v Narodni knjižnici, druga pa zvečer v Domu mladine.

S katero barvo bi napisali besedo Slovenija? S katero pa slovenski jezik? Slovenski jezik je zelen kot Slovenija in rdeč kot ljubezen. Le zakaj je Milan besedo šola napisal s črno barvo? Katere besede bi bile še črne? In katere rumene? Na katere besede pomislite, če rečem oranžne besede? Koliko barv! Skoraj toliko kot v mavrici. Mavrični pa sta bili tudi prireditvi ob evropskem dnevu jezikov, saj so se predstavili mladi, ki govorijo različne jezike.

Še bi se lahko igrali z besedami, njihovim pomenom, zvenom in barvo. Predstavili smo le droben kamenček iz mozaika slovenskih besed. Jovana Di-

mitrijević je poslušalcem približala poezijo Franceta Prešerna, pri predstavitvi plakatov z obarvanimi besedami pa so poleg Jovane sodelovali Milan Čenić, Vanja Prosen in Aleksandra Rogić.

Barbara Hanuš

UČENCI DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE IZ ZAMEJSTVA IN SVETA PRI SKUPNEM UČENJU MATERINEGA JEZIKA V SLOVENIJI

19. Ljetni kurs slovenačkog jezika u Koprju

Od 9 – 22. jula 2012. godine u Koprju je održan 19. Ljetni kurs slovenačkog jezika na slovenskoj obali pod nazivom "Halo, tukaj slovenski Mediteran". Ove godine, učestvovalo je 42 učesnika iz 17 država cijelog svijeta: Austrije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Finske, Hrvatske, Italije, Japana, Kanade, Holandije, Poljske, Rusije, Španije, Ukrajine, . . .

Časovi su se održavali svaki radni dan od 9 – 12.30, a učesnici su bili podjeljeni u 4 grupe, koje su određene po njihovom dosadašnjem znanju slovenačkog jezika, koje je bilo testirano, prvog dana kursa, usmenim i pismenim testom.

Osim časova, koji su bili veoma zanimljivi i poučni, imali smo i druge aktivnosti. Svaki dan u 15.00h je bio puštan neki od slovenačkih filmova, npr.: Kajmak i marmelada, Petelinjin zajtrk, Varuh meje, Gremo mi po svoje, . . . Takođe, održavane su i razne radionice: slovenački folklor, slovenačka narodna muzika, slovenačka literatura, slovenačko pozorište; a bile su organizovane i dvije ekskurzije, jedna je bila ekskurzija po Dolenjskoj, a druga po Istri.

Na kraju kursa, održan je i završni test, da se vidi koliko su učesnici napredovali.

Iz našeg udruženja su učestvovali Milica Glizijan i Nikola Kunjadić, koji su bili u trećoj odnosno četvrtoj grupi.

Nikola Kunjadić

7. Mladinska poletna šola slovenskega jezika in 31. Poletna šola slovenskega jezika

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak je 2. julija, 2012 v prostorih Pedagoške in Filozofske fakultete odprla 7. Mladinsko poletno šolo slovenskega jezika in 31. Poletno šolo slovenskega jezika.

Ministrica Ljudmila Novak je s prijaznimi besedami spodbudila udeležence k učenju slovenščine ter jih povabila k čim pogostejši uporabi slovenskega jezika. Ob tem je povedala, da je slovenski jezik težak, saj ga plemeniti več kot 40 raznolikih narečij. Izrazila je zadovoljstvo, da se pripadniki tretje in četrte generacije slovenskih izseljencev odločajo za učenje slovenskega jezika in spoznavanja dežele svojih prednikov. Povabila jih je, da v času svojega bivanja v Sloveniji obišejo in raziščejo čim več slovenskih krajev.

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu ima pri izvajanju programov obeh poletnih šol slovenskega jezika zelo pomembno vlogo, saj s štipendijami pomaga udeležencem slovenskega rodu. Obe šoli izvaja Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki deluje v okviru Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Poleg Urada dejavnosti Centra sofinancira tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS.

Udeleženca Mladinske poletne šole sta bila Luka Đevenica in Stefan Drinić. Poletne šole se je udeležila Jelena Glizijan.

Poletna šola slovenščine v Tolminu

V organizaciji Zavoda RS za šolstvo in Centra šolskih in obšolskih dejavnosti ter pod pokroviteljstvom Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport poteka v »dijaškem domu« v Tolminu od 21. julija do 4. avgusta 2012 Poletna šola slovenščine za otroke in mladostni-

ke slovenskega porekla, ki živijo izven Slovenije. Finančno so poletno šolo slovenščine podprle tudi vse tri občine iz Gornjega Posočja.

55 udeležencev, od 7. do 17. leta starosti, prihaja iz 12 držav - Avstrije, Belgije, Bosne in Hercegovine (Anastazija Radić i Marija Miladinović), Francije, Hrvaške, Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Srbije, Španije, Velike Britanije in ZDA. Tem se je pridružilo še 14 udeležencev iz Slovenije in zamejstva. Urnik poletne šole je sestavljen iz dopoldanskega programa, ki je namenjen učenju slovenščine, in popoldanskega ter večernega programa, kjer so v ospredju ogledi kulturno-zgodovinskih znamenitosti, izleti v naravno-geografska zanimiva okolja ter športno-rekreacijske in druge družabne aktivnosti

Program izvajajo učitelji CŠOD Soča in Kavka skupaj s petimi učitelji slovenskega jezika. Poletna šola se bo zaključila 4. avgusta 2012 ob 11. uri v Šolskem centru Tolmin s kulturno prireditvijo, na kateri bodo udeleženci staršem ter širši javnosti v slovenskem jeziku pokazali, kaj vse so se v tem času naučili, spoznali in doživeli.

16. Tabor slovenskih otrok po svetu Dom CŠOD Vojsko, 28. julij do 4. avgust

Otroci našega društva so se tudi letos udeležili 16. tabora slovenskih otrok v Vojskem v Sloveniji, ki ga je organiziral Svetovni Slovenski kongres.

16. Tabora se je udeležilo 40 otrok iz različnih evropskih držav. Teden dni so bivali v Domu Dom CŠOD Vojsko. Vsako dopoldne je potekal tečaj slovenskega jezika, popoldne pa so imeli različne ogledne, delavnice in športne dejavnosti.

Udeležili so se ga: Mihaela Lunić, Anja Ambrožič, Tijana Dimitrijević, Ivana Lujić, Mihael Cucek, Aleksandra Špehar, Matej Ukmar, Elena Lujić, Teodora Kelečević, Katarina Marinković, Aleksandar Zrnić, Viktor Perušić, Rastko Zrnić

V BANJALUKO!

Križemsvet gredo stopinje,
križemsvet gazi po snegu,
ena izmed njih je moja,
nanjo pada, pada sneg.

Kajetan Kovič

Slovenski pesnik Kajetan Kovič je zapisal besede o poteh, ki nas vodijo križemsvet, in tudi o sledih, ki jih puščamo za seboj. Ne vemo, kam nas bo pripeljalo življenje niti kje in s kom si bomo ustvarili dom. V Banjaluki nisem

bila še nikoli in vendar sem se odločila, da se prijavim na razpis za učiteljico dopolnilnega pouka slovenščine. Slišala sem, da je mesto lepo in da so ljudje prijazni. Učiteljica Nina Gradič je tu poučevala dve leti, a že pred tem je Društvo Slovencev Triglav ustvarilo trdne temelje za ohranjanje slovenskega jezika in kulture. Na takih temeljih je lepo graditi, zdaj lahko le nadaljujem in se veselim velikega števila učencev, zanimivih prireditev, številnih dejavno-

sti ob pouku ... Učenci se učijo od mene, jaz se učim od njih. Spoznavam novo okolje in tudi sama puščam sledi v njem. Tako je to v življenju – prav je, da nas poti ponesejo križemsvet, da pokukamo izza svojega plota in smo pripravljeni stopiti korak naprej. Pogosto v znano, včasih pa tudi v neznano. Tak je bil moj korak v Banjaluko in zdaj neznano postaja vedno bolj znano.

Barbara Hanuš

“KOLIKO POZNAMO NAŠO SLOVENIJO”- KVIZ ZA OTROKE V NIŠU

Slovenska kulturna skupnost “France Prešeren” iz Niša je že četrtič organizirala kviz za mladostnike od 12 do 16 let po vzoru na znane “Male sive celice”, kviz, ki pomeni učenje, sprejemanje zmag, porazov, vzponov in padcev.

27. 10. 2012 sta na zanimivem tekmovanju učencev dopolnilnega pouka slovenščine sodelovali tudi naši dve učenki, Anja Ambrožič in Teodora Kelečević, in sicer kot edini iz slovenskih društev zunaj Republike Srbije.

Kviz je vodil g. Darko Hederih iz Maribora, so-

avtor Malih sivih celic, ki je prisotne prepričal, da je kviz priložnost za otroke za pridobivanje socialnih veščin, spoznavanje samega sebe in svojih meja, za učenje od drugih, iskanje kompromisov in najboljših rešitev.

Ponosni smo na učenki Anjo in Teodoro, ki sta v močni konkurenci z moštvi iz Zrenjanina, Subotice, Novega Sada, Beograda, Niša in Kruševca prvič sodelovali na kvizu in zmagali.

Darko Mijatović

“KOLIKO POZNAMO NAŠO SLOVENIJO”-KVIZ ZA DJECU U NIŠU

Slovenačka kulturna zajednica “France Prešeren” iz Niša je več četvrti put organizovala kviz za mlade po uzoru na poznate “Male sive celice”, kviz koji znači učenje, prihvatanje pobjeda i poraza, uspona i padova.

27. 10. 2012. godine su na zanimljivom takmičenju učenika dopunske nastave slovenačkog jezika učestvovala i naše dvije učenice, Anja Ambrožič i Teodora Kelečević kao jedine predstavnice slovenačkih društava van Republike Srbije.

Kviz je vodio gospodin Darko Hederih iz Maribora, suautor “Malih sivih celic” koji je prisutne uvjerio da je kviz prilika da djeca steknu socijalne vještine, upoznaju sami sebe i svoje granice, da uče od drugih, traže kompromise i najbolja riješenja.

Ponosni smo na učenice Anju i Teodoru koje su u jakoj konkurenciji sa ekipama iz Zrenjanina, Subotice, Novog Sada, Beograda, Niša i Kruševca prvi put učestvovala na kvizu i pobijedile.

Prevod Darko Mijatović

MARTINOVANJE 2011 V SARAJEVU

Martinovanje je stari slovenski običaj in Sloveni v BiH ga že vrsto let praznujemo.

Na povabilo SKD „Cankar“ Sarajevo so se člani Društva Slovencev RS „Triglav“ 12. novembra 2011 udeležili proslavitev Martinovega dne v Sarajevu.

Najprej se je predstavila glasbena skupina, potem so sledili pozdravni govori podpredsednika društva, predstavnika Veleposlaništva Republike Slovenije v BiH in zanimiv opis Martinovega, ki ga je predstavila somelierka Barbara. Po večerji so se glasbeniki razigrali in prijetno vzdušje je ob plesu in petju trajalo do polnoči. Udeleženci dogodka so bili predstavniki slovenskega Veleposlaništva v BiH, člani Društva za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta, člani slovenskih društev iz Breze, Banjaluke, Kaknja in Viteza. Druženje z sonarodnjaki, ki živijo v federalnem delu BiH, v organizaciji sarajevskih Slovencev je bilo tudi tokrat prijetno in veselo.

Nataša Kajmaković

MARTINOVANJE U SARAJEVU

Martinovanje je stari slovenački običaj i Slovenci u BiH ga već niz godina proslavljaju. Na poziv SKD „Cankar“ Sarajevo članovi Udruženja Slovenaca RS „Triglav“ su 12.11.2011. prisustvovali proslavi Martinovog dana u Sarajevu.

Na početku se predstavila muzička grupa a zatim su uslijedili

pozdravni govori potpredsjednika SKD Cankar, predstavnika Ambasade Republike Slovenije u BiH, te zanimljiv opis Martinovanja od strane somelijera Barbare. Nakon večere muzičari su zasvirali, a ples i pjesma su trajali do ponoći.

Na proslavi su bili prisutni i članovi Društva za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novog mesta, te

članovi slovenačkih udruženja iz Breze, Banje Luke, Kaknja i Viteza. Druženje sa sunarodnicima koji žive u federalnom dijelu BiH a u organizaciji sarajevskih Slovenaca je i ovaj put bilo prijatno i veselo.

**Prevod
Ana Kunjadić**

PREDSTAVITEV KNJIGE IZLET NA MODRI PLANET V BANJALUKI

Na predvečer praznovanja martinovanja je Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka priredilo še eno prijetno kulturno druženje s slovenskim književnikom. Tokrat je bila z nami gostja Ivanka Mestnik.

Društvo Slovencev RS Triglav Banjaluka in Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

sta izdali dvojezično knjigo Ivanke Mestnik Izlet na modri planet. Predstavitev knjige je bila v petek, 18. novembra 2011, ob 18. uri v Otroški knjižnici v Boriku.

Na predstavitvi knjige so bili prisotni predstavniki Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu, Branka Bukovec z Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, konzul v Banjaluki Branko Zupanc, učenci in učiteljice z osnovne šole Iva Andrića in številni člani Društva Triglav.

Poleg avtorice so o knjigi govorili prevajalec Milan Stjepanović, književnica Aleksandra Čvorović ter ilustratorica knjige Vesna Lenić, ki je tudi članica Društva Triglav. Članici Vanja Prosen in Jovana Dimitrijević sta prebirali odlomke iz knjige v srbskem in slovenskem jeziku.

Nataša Kajmaković

PROMOCIJA DVOJEZIČNE DJEČIJE KNJIGE "IZLET NA PLAVI PLANET"

Uoči proslave praznika Martinovanje, Udruženje Slovenaca RS "Triglav" Banja Luka priredilo je još jedno prijatno druženje sa književnikom iz Slovenije. Ovaj put, sa nama je bila gošća Ivanka Mestnik.

Udruženje Slovenaca RS "Triglav" Banja Luka i Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada Novo Mesto su izdali dvojezičnu dječiju knjigu Ivanke Mestnik "Izlet na plavi planet".

Promocija knjige je održana u petak, 18. novembra 2011. godine u 18 časova u Dječijoj biblioteci Borik. Na promociji knjige su bili prisutni predstavnici Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu, gđa Branka Bukovec iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo Mesto, šef Konzularne kancelarije Ambasade Republike Slovenije u Banjoj Luci Branko Zupanc, učenici OŠ "Ivo Andrić" zajedno sa učiteljica-

ma, te brojni članovi Udruženja "Triglav". Pored autora, o knjizi i svojim impresijama su govorili prevodilac Milan Stjepanović, književnik Aleksandra Čvorović, te ilustrator knjige Vesna Lenić, koja je i član Udruženja „Triglav“. Naše dvije članice, Vanja Prosen i Jovana Dimitrijević, čitale su dijelove knjige na srpskom i slovenačkom jeziku.

Prevod Darko Mijatović

TREĆI KONCERT ANSAMBLA ZDRAVKA ĆOSIĆA "VEČE UZ PRIM"

Dana 28.11.2011 godine naš hor je imao nastup u Vijećnici Banskog dvora Banja Luka. Bili smo pozvani kao gosti ansambla Zdravka Ćosića, a povod je bio njihov 3. koncert pod nazivom "Veče uz prim".

Tom prilikom izveli smo tri pjesme koje su pobrale veliki aplauz svih prisutnih i pokazali jedan ozbiljan rad. Dogovorili smo saradnju i za naredni period. Hor je po prvi put nastupio u skraćenom sastavu što se pokazalo kao dobra praksa.

Zdravko Ćosić je dirigent Gradskog tamburaškog orkestra iz Banje Luke. On je još osamdesetih godina upisan kao plodni kompozitor dječije i tamburaške muzike, a čitav njegov umjetnički život više je vezan za humanitarni rad.

Ana Kunjadić

PROMOCIJA KNJIGE

„VSEENO KDAJ, VSEENO KJE - VEDNO SMO SLOVENCİ“ V PRIJEDORU

Na povabilo Društva Slovencev "Lipa" iz Prijedora so se člani Društva Slovencev "Triglav" iz Banjaluke 10. decembra 2011 udeležili predstavitve monografije o prihodu Slovencev na područje Prijedora in okolice "Vseeno kdaj, vseeno kje - vedno smo Slovenci".

O vsebini knjige sta govorili avtorica Alenka Udovč in lektorica knjige prof. Milena Lab Stajčić.

To je že tretja knjiga, ki govori o Slovencih, živčih na području BiH. Prvo je napisala dr Vera Bukić,

drugo Vera Papež Adamič ta govori o Slovencih, ki živijo v Slatini in Banjaluki.

Knjige, ki so jih napisale vse tri avtorice, so zanimivi zapisi za Slovence, ki živijo v Republici Srbski u BiH, hkrati pa tudi vsem drugim omogočajo, da spoznajo življenske poti in usode Slovencev, ki živijo na teh območjih.

Nataša Kajmaković

PROMOCIJA KNJIGE

„VSEENO KDAJ, VSEENO KJE - VEDNO SMO SLOVENCII“ V PRIJEDORU

Na poziv Udruženja Slovenaca "Lipa" iz Prijedora članovi Udruženja Slovenaca "Triglav" iz Banjaluke su 10. decembra 2011. godine prisustvovali predstavljanju monografije o dolasku Slovenaca na područje Prijedora i okoline "Svejedno kad, svejedno gdje – uvijek smo Slovenci", autorice Alenke Uduč.

O sadržaju knjige su govorili autorica i lektorica knjige prof. Milena Laba Stajčić. To je već treća knjiga koja govori o Slovincima koji žive na području BiH. Prvu je napisala dr Vera Bukić, drugu Vera Papež Adamič, koja se tiče Slovenaca koji žive u Slatini i Banjaluci, te treću, ovaj put promovisanu knjigu, Alenka Uduč. Sve što su autorice knjiga napisale predstavlja vrijedne zapise za sva pokoljenja Slovenaca, koji su živjeli i žive na području Republike Srpske u BiH, a u isto vrijeme zanimljivo štivo za sve koji žele saznati o životnom putu i sudbini naroda, koji živi na opisanim područjima. Na predstavljanju monografije je nastupio i mješo-

viti hor "Žaga" iz Bovca iz Slovenije. Nakon predstavljanja monografije i kulturnog programa uslijedila je zabava povodom nastupajućih i novogodišnjih praznika, koju su pripremili članovi Udruženja Slovenaca "Lipa" iz Prijedora.

Prevod Darko Mijatović

13. MARTINOV DAN V BANJALUKI

19. novembra 2011 je Društvo Slovencev RS „Triglav“ praznovalo dan, ko mošt postane vin - tradicionalno Martinovanje.

Mlado vino se po starem slovenskem običaju, o tem nam je govoril gospod Sergij Pelhan iz Slovenske izseljenske matice,

mora krstiti, oceniti in ga skupaj v čast sv. Martina s prijatelji proslaviti.

V poročni dvorani podjetja "Metal" smo se na ta dan družili in veselili s mnogi sonarodnjaki iz Banjaluške regije, Prijedora, Sarajeva, Beograda, predstavniki Ve-

leposlaništva Republike Slovenije v Sarajevu, Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu (Tadej Bojnec, Suzana Martinez in Polonca Flego), Slovenske izseljenske matice (predsednik Sergij Pelhan in sekretar Janez Rogelj), predstavniki mestne uprave Banja Luka (namestnica župana Jasna Brkić in podpredsednik skupščine mesta Zdravko Josipović), našimi dragimi gosti iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in našimi sponzorji, ki so tudi tokrat omogočili, da je praznovanje uspelo.

Kratek program so pripravili naši najmlajši člani, učenci dopolnilnega pouka slovenščine. S pesmijo in veselo polko so skupaj z glasbenim ansamblom iz Novega mesta vse prisotne popeljali v vesel začetek praznovanja.

Martinovanje je praznik vinogradnikov in vina. O vinu večina

"Svadbena salona" preduzeća "Metal" Banja Luka, 19.11.2011. godine u 19 časova

od nas ne ve veliko. Zato smo povabili enologinjo Barbaro Pribožič, ki nam je predstavila, kako bomo spoznali in ocenili kvalitetno kapljico. Mnogo pozabljenega smo obnovili, mnogo novega o vinu smo se naučili. Čakal nas je le še glavni dogodek – krst

vina. Brez botrov in novomeškega Sv. Martina praznovanje ne bi bilo popolno. Od mošta smo se poslovili, z vinom smo druženje nadaljevali.

Nataša Kajmaković

PROSLAVA MARTINOVANJA U BANJOJ LUCI

Dana 19. novembra 2011. godine Udruženje Slovenaca RS „Triglav“ proslavilo je dan kada se mošt pretvori u vino – tradicionalno Martinovanje.

Sergij Pelhan iz Slovenačke iseljeničke matice govorio je da se mlado vino po starom slovenačkom običaju mora krstiti i da se to zajedno sa prijateljima, u čast sv. Martina, mora proslaviti.

U svadbenom salonu Banja-lučkog velesajma smo se taj dan družili i veselili sa mnogim sunarodnicima iz Banje Luke, Prijedora, Sarajeva i Beograda, te eminentnim predstavnicima Ambasade Republike Slovenije u Sarajevu. Sa nama su bili predstavnici Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu – Tadej Bojnec, Suzana Martinez i Polonca Flego, Slovenačke iseljeničke matice – predsjednik Sergij Pelhan i sekretar Janez Rogelj, Gradske uprave Banje Luke – zamjenica gradonačelnika Jasna Brkić i potpredsjednik Skupštine grada Zdravko Josipović, kao i naši dragi gosti iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada Novo Mesto predvođeni Brankom Bukovec. Uz nas su bili i naši sponzori, koji su i ovaj put omogućili da proslava bude uspješna.

Kratak program su pripremili naši najmlađi članovi, učenici dopunske nastave slovenačkog jezika. Pjesmom i veselom polkom su zajedno sa muzičkom grupom iz Novog Mesta sve prisutne uveli u veseo početak slavlja.

Martinovanje je praznik vinarstva i vina. O vinu većina nas ne zna mnogo. Zato smo pozvali enologa Barbaru Pribožič koja nam je govorila o tome kako prepoznati i ocijeniti kvalitetno vino. Mnogo zaboravljenog smo se prisjetili, a mnogo novoga o vinu naučili. Čekala nas je još glavna

ceremonija – krštenje vina. Bez kumova i Sv. Martina iz Novog Mesta slavlje ne bi bilo potpuno, pa smo se na taj način od mošta pozdravili a uz vino nastavili druženje.

**Prevod
Darko Mijatović**

TEATER DAVID " SKD PETAR KOČIĆ" V BANJALUKI

Na povabilo Društva Slovencev "Triglav" Banjaluka je 23. marca 2012. SKD "Petar Kočić" Teater David iz Kranja predstavilo številnim obiskovalcem znano Kočićevo delo Jazavac pred sudom. Predstavo so uprizorili v Mestnem gledališču Jazavac v Banjaluki. Številni obiskovalci, se še spominjajo odlične interpretacije Davida Štrpca pokojnega banjalučkega igralca Zeljkovića, kasneje je uspešno igral to vlogo igralec Đurđević. Tokrat je upodobil lik Davida

Ostoja Šobot. Vsi igralci, katerih predniki so iz širšega področja Republike Srbske v BiH, so amaterji. S pomočjo režiserja in igralca banjalučkega gledališča Boška Đurđevića so uspeli vtakati v predstavo duh naroda ostrega uma, prikrite naivnosti in humorja.

Vsi, ki so si predstavo ogledali, so igralce nagradili z velikim aplavzom. Pozitivne kritike prav tako ni manjkalo.

Nataša Kajmaković

TEATAR DAVID » SKD PETAR KOČIĆ« U BANJA LUCI

Na poziv Društva Slovenaca »Triglav« Banja Luka, SKD »Petar Kočić« Teatar David iz Kranja je 23.3.2012. godine predstavilo brojnim posjetiocima poznato Kočićevo djelo „Jazavac pred sudom“. Predstava je bila u Gradskom pozorištu Jazavac u Banja Luci. Brojni posjetioci i sada pamte odličnu interpretaciju Davida Štrpca, pokojnog banjalučkega glumca Zeljkovića, a kasnije je uspješno tu ulogu odigrao glumac Đurđević. Vjerno je dočarao lik Davida Ostoje Šobot. Čitava glumačka ekipa, čiji korijeni potiču sa šireg područja Republike Srpske, su amateri.

Uz pomoć režisera i glumca banjalučkega pozorišta Boška Đurđevića, uspjeli su predstaviti duh naroda oštrog uma, prikrivene naivnosti i izuzetan humor.

Predstava je doživjela pozitivne kritike.

Prevod Darko Mijatović

RAZSTAVA "VIBRATE REALITY"- VESNE LENIČ KREŽE IN BANJAMINA KREŽETA

Razstava "Vibrate reality" je bila predstavljena 26. marca 2012 v razstavnih prostorih Kulturnega centra Banski dvor. "Vibrate reality", avtorjev Vesne Lenič Kreže in Banjamina Krežeta, predstavlja multimedijски in interdisciplinarni umetniški projekt je v uvodniku kataloga, med drugim, napisala umetnostna zgodovinarica Amalija Stojsavljević. Prikazana razstava je novost, je nenavadna in za nekatere

re obiskovalce starejše generacije težje dostopna, medtem ko je za mlajše, ki jih je bilo na odprtju razstave veliko, posebna in razumljiva. Umetnika Vesna Lenič Kreže, ki je do nedavnega živela v Banjaluki in je članica Društva Slovencev "Triglav" Banjaluka. Zdaj skupaj z umetnikom Benjami-

nom Krežetom živi in ustvarja v Trbovljah v Sloveniji. Razstavo je organiziralo Društvo Slovencev "Triglav" Banjaluka v sodelovanju s Kulturnim centrom Banski dvor Banjaluka.

Nataša Kajmaković

KONCERT "ZAPOJTE Z NAMI"

Koncert "Zapojte z nami" je bil 30. marca 2012 ob 20. uri v polni koncertni dvorani Banskega dvora v Banjaluki. Gostovale so tri amaterske vokalne skupine in vsaka je na svoj način pripomogla k uspehu koncerta.

Mezzo iz Novega mesta se je predstavilo v izvirni interpretaciji in s pesmimi različnih avtorjev. Pevci MePZ "Davorin Jenko" Društva Slovencev "Triglav" Banjaluka so zapeli dve narodni pesmi. Skupaj z njimi sta nastopila člana društva "Triglav" pianist Dejan Janković in solistka Aleksandra Bilanović. Njun nastop je publika nagradila z bučnimi ovacijami. V nadaljevanju koncerta so nastopili UN 'S TRBOUL Mnogim Banjalučanom je ta izjemen moški oktet že od prej poznan.

UN 'S TRBOUL bi knjižno zapisali Oni iz Trbovelj. Znani so ne samo v Zasavju, od koder prihajajo, temveč tudi širom bivše domovine in zamejstva. Pod strokovnim vodstvom Marjana Kneza je tudi tokrat navdušil poslušalce. Bil je to splet znanih melodij. Bilo je skupno petje. Petje, ki je v mnogih srcih budilo spomine na nekaj lepega, nepozabnega, večnega. Bil je to uspeh nas vseh.

Zahvala za uspeh projekta je namenjena "Društvu za razvoj prostovoljnega dela" iz Novega mesta, gospej Branki Bukovec, zaposlenim Kulturnega centra Banski dvor in njihovem direktorju gospodu Petriču ter članom Društva Slovencev "Triglav" Banjaluka

Nataša Kajmaković

KONCERT "PJEVAJTE SA NAMA"

Koncert "Pjevajte sa nama" je održan 30.3.2012. godine u 20 časova u punoj koncertnoj dvorani Banskog dvora u Banja Luci. Gostovale su tri amaterske vokalne grupe i svaka je na svoj način dala svoj doprinos za uspjeh koncerta.

Grupa Mezzo iz Novog Mesta je u svojoj originalnoj interpretaciji i pjesmama različitih autora pokazala, da je uz pomoć vođe Barbare Lotrič sposobna prikazati izuzetnu glasov-

nost i vidnu želju za uspješnim izvođenjem. Druga na redu je bila grupa izabраниh pjevača hora "Davorin Jenko" Udruženja Slovenaca "Triglav" Banja Luka. Pjevali su dvije narodne pjesme. Trudili su se a ovaj put je zapravo njihova prva samostalna interpretacija pjesama bila sigurno najbolja. Zajedno sa njima su nastupili članovi Udruženja "Triglav", pijanist Dejan Janković i solistkinja Aleksandra Bilanović. Njihov nastup je publika nagradila ovacijskim krešendom.

U nastavku koncerta nastupila je grupa UN'S TRBOUL. Mnogim Banjalučanima je taj izuzetan muški oktet poznat već od ranije.

UN'S TRBOUL, izraz koji se upotrebljava u dijalektu, a u prevodu znači „Oni iz Trbovlja“, su poznati ne samo u Zasavju odakle dolaze, već i širom bivše domovine i okolnih država. Pod stručnim vođstvom Marjana Kneza je i ovaj put u Banjaluci oktet sa istančanim sluhom i uspješnim prilagodljivim osjećajem, ne samo za umjetničku narodnu pjesmu, prenio to jedinstveno osjećanje na slušaoce u koncertnoj dvorani Banskog dvora. Bio je to splet poznatih melodija. Bilo je to zajedničko pjevanje. Pjevanje, koje je u mnogim srcima prisutnih budilo sjećanje na nešto lijepo, nezaboravno, vječno. Bio je to uspjeh svih nas.

Zahvala za uspjeh projekta je namijenjena Društvu za razvoj dobrovoljnog rada iz Novog Mesta, gospođi Branki Bukovec, službenicima Kulturnog centra Banski dvor i njihovom direktoru gospodinu Petriču te članovima Udruženja Slovenaca "Triglav" Banjaluka.

Prevod Darko Mijatović

VEČER S TAMBURAŠI ZDRAVKA ČOSIĆA

Že vrsto let je v navadi, da se s pomladi v mali dvorani Banskega dvora pričnejo večeri z ansamblom Zdravka Čosića.

Mnogi Banjalučani željno pričajujejo te večere. To niso strogo programski večeri, temveč so večeri pristnega druženja, uživanja v zvokih tamburic, pe-tja starogradskih pesmi, poslušanja pesmi mnogih že poznanih in nepoznanih pesnikov in aforistov iz Banjaluke in okolice, hkrati pa tudi predstavitev manjših pevskih in inštrumentalnih skupin.

25. aprila je na Večeru ansambla Zdravka Čosića sodeloval tudi MePZ "Davorin Jenko" Društva Slovencev "Triglav" Banjaluka. Zapel je dve slovenski narodni pesmi. Za številne obiskovalce je bil to ve-

čer uživanja, skupnega prepevanja in zadovoljene nostalgije.

Nataša Kajmaković

VEČE SA TAMBURAŠIMA ZDRAVKA ČOSIĆA

Već niz godina je običaj da sa proljećem u malo-
j sali Banskog dvora počinju večeri sa ansamblom Zdravka Čosića.

Mnogi Banjalučani željno čekaju te večeri. To nisu strogo programske večeri, već večeri prisnog druženja, uživanja u zvucima tamburica, pjevanja starogradskih pjesama, slušanja pjesama mnogih već poznatih i nepoznatih pjesnika i aforista iz Banja Luke i okoline, a u isto vrijeme i predstavljanje manjih horskih i instrumentalnih grupa.

25. aprila je na Večeri sa ansamblom Zdravka Čosića učestvovao i mješoviti hor "Davorin Jenko" Udruženja Slovenaca "Triglav" Banjaluka. Pjevali su dvije slovenačke narodne pjesme.

U domaćem ambijentu za one koji su nastupali nije bilo mjesta za tremu. Za brojnu publiku, bilo je to veće uživanja, zajedničkog pjevanja i zadovoljne nostalgčnosti.

Prevod Darko Mijatović

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ FOTOGRAFSKEGA DRUŠTVA JANEZ PUHAR KRANJ V BANJA LUKI

Kulturni center Banski dvor je v razstavnici dvorani 4. maja 2012 omogočil predstavitev fotografij članom Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja.

Ob tej priložnosti je vse prisotne pozdravil član fotografskega društva gospod Vasja Doberlet. V priložnostnem govoru je navzoče seznanil z začetki delovanja njihovega društva, davnega 1910. leta, o ak Kulturni center Banski dvor je v razstavnici dvorani 4. maja 2012 omogočil predstavitev fotografij članom Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja.

Ob tej priložnosti je vse prisotne pozdravil član fotografskega društva gospod Vasja Doberlet. V priložnostnem govoru je navzoče seznanil z začetki delovanja njihovega društva, davnega 1910. leta, o aktivnostih, o dobri povezanosti s fotografskimi društvi doma in po svetu in o uspehih, ki so se nizali od samega začetka vse do danes. Zahvalil se je predstavnikom Kulturnega centra Banski dvor in Društvu Slovencev "Triglav" Banjaluka za organizacijo razstave in gostoljubnost v času njihovega bivanja v Banjaluki.

Razstavo je odprl konzul Konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki, gospod Branko Zupanc.

Fotografi amaterji so tokrat, že drugič, s svojimi fotografijami razbili monotonijo vsakdanjosti.

Fotografije dvanajstih avtorjev, pejsaži, rečni meandri, detajli iz vsakdanjega življenja, podobe predmetov, fotografije makro sveta, slike ljudi, njihove mimike in nezavednega gestikuliranja rok, potopisni posnetki in fotografije. Morda je Niku Sla-

diču uspelo nekaj, kar je najbolj pritegnilo obiskovalce, „Fotografije snemalca ne zanimajo kot objektivni fotografski posnetek in zapis nekega stanja, fotografija ga zanima kot preoblikovanje videne stvarnosti v novo formalno in vsebinsko celoto in kot vizualizacija določene zamisli ali avtorske izjave“. Fotografije, bodisi črno bele ali v barvah, vedno enkratne.

V vsakdanjem vrvežu mnogih stvari, ki nas obkrožajo, ne vidimo, zanje nimamo časa, nimamo občutka. Tokrat so nam s svojo razstavo "mojstri" fotografije pokazali te stvari. Pokazali so jih iz njihovih različnih vidikov, vendar vedno realnih.

Vedno si je bilo ogledati.

Nataša Kajmaković

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA - JANEZ PUHAR KRANJ

Kulturni center Banski dvor je u Izložbenom salonu 4. maja 2012. godine omogočio predstavljanje fotografija članova Fotografskog društva Janez Puhar iz Kranja.

Tom prilikom je sve prisutne pozdravio član fotografskog društva gospodin Vasja Doberlet. U prigodnom govoru je prisutne upoznao sa početkom rada njihovog društva, davne 1910. godine, aktivnostima, dobrom povezanošću sa fotografskim društvima u Sloveniji i u svijetu i uspjesima, koji su se nizali od samog početka pa sve do danas. Zahvalio se predstavnicima Kulturnog centra Banski dvor i Udruženju Slovenaca "Triglav" Banjaluka za realizaciju izložbe i gostoljubivost prilikom boravka u Banjaluci

Izložbu je otvorio šef Konzularne kancelarije Republike Slovenije u Banjaluci, gospodin Branko Zupanc

Fotografi-amateri su ovaj put, i to već drugi put, svojim fotografijama razbili monotoniju svakidašnjice.

Fotografije dvanaest autora obuhvataju pejzaže, riječne meandre, detalje iz svakodnevnog života, detalje predmeta, fotografije makro svijeta, slikanja ljudi, njihove mimike i neviđenog gesti-

kuliranja ruku, putopisne članke i fotografije. Možda je Niku Sladiču uspjelo nešto što je najviše privuklo posjetioce. „Fotografije fotografa ne zanimaju kao objektivan fotografski snimak i zapis nekog stanja, njega fotografija zanima kao preoblikovanje viđene stvarnosti u novu formalnu i sadržajnu cjelinu i kao vizualizacija određene zamisli ili autorske izjave“. Fotografije, bilo da su crno-bijele ili u boji, svaki put su jedinstvene.

U svakidašnjoj vrevi mnoge stvari koje nas okružuju ne vidimo, za njih nemamo vremena, nemamo osjećaj. Ovaj put su nam svojom izložbom „majstori“ fotografije pokazali te stvari. Pokazali su ih iz njihovih različitih vidika, a ipak svaki put realnih.

Vrijedi pogledati tu izložbu izvanrednih fotografa, amatera, koji svoje slobodno vrijeme posvećuju ljubavi prema fotografiji.

Prevod Darko Mijatović

RAZSTAVA „ŽIVLJENJE POD TRIGLAVOM“ V BANJA LUKI

Društvo, ki združuje Slovence v Banjaluki in okolici, nosi simbolično ime, s katerim se ponajbolj številna društva Slovencev po svetu – »Triglav«. Zagotovo ni naključno, da so si številna društva Slovencev po svetu nadela to ime – ime slovenskega simbola – najvišje slovenske gore Triglava. Triglav pomeni trdnost in moč, ki so ju Slovenci skozi zgodovino še kako potrebovali – tako Slovenci na slovenskem etničnem ozemlju kot Slovenci, ki jih je želja ali nuja po (če izseljenstvo razumemo v najširšem smislu) drugačnem življenju gnala v tujino.

V petek, 18. maja 2012, je bila v prostorih Društva Slovencev RS »Triglav« v Banjaluki razstava Planinske zveze Slovenije z naslovom Življenje pod Triglavom.

Obiskovalci razstave so lahko v prijetnem vzdušju uživali v programu Društva Slovencev RS »Triglav« in učencev dopolnilnega pouka slovenščine. Bistvo

programa je bila predstavitev slovenskih gora s Triglavom na čelu, ki ga nosi v svojem grbu tako slovenska država kot Društvo Slovencev v Banjaluki. Na začetku programa se je obiskovalcem predstavil pevski zbor društva Slovencev »Davorin Jenko«, potem pa so nastopili učenci dopolnilnega pouka slovenščine, ki sta jih vodila mlada nadebudna učenca Aleksandar Zrnić kot Kekec in Aleksandra Špehar kot sovoditeljica. S pesmijo in besedo so učenci tako naredili uvod v razstavo, ki govori o planinstvu na Slovenskem, poleg tega pa so si obiskovalci lahko ogledali še začetek filma Sfinga, ki jih je navdušil. Z nekaj besedami o razstavi sta se k obiskovalcem obrnila še podpredsednica Društva Slovencev »Triglav« Marija Petković in sekretar Planinske zveze Slovencev Matej Planko.

Na koncu pa so lahko obiskovalci uživali še v podrobnem ogledu panojev razstave Življenje pod Triglavom, s katerim se je v Banjaluki predstavila Planinska zveza Slovenije in navdušila tako člane društva kot tudi druge obiskovalce iz raznih planinskih društev Republike Srbske in BiH.

Razstava želi nagovoriti tudi Slovence po svetu in jim slovenske hribe in slovensko planinsko kulturo tudi približati, zato je projekt denarno podprl tudi Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Z željo, da delček slovenskega planinskega sveta približamo tudi našim članom in članom planinskih društev v našem okolju, smo razstavo gostili tudi v Društvu Slovencev »Triglav« Banja Luka

Marina Šopalović

20. PRIREDITEV "ZA MIRNO Z LJUBEZNIJO"

Društvo upokojencev Mirna je v petek, 15. junija 2012, pripravilo dve prireditvi: otvoritev razstave "Od izbrisa do preнове identitete - Slovenci v BiH 1530-2010" ter jubilejno 20. prireditev "Za Mirno z ljubeznijo".

Ob 17. uri je bila v avli OŠ MIRNA otvoritev razstave "Od izbrisa do preнове identitete - Slovenci v BiH 1530-2010". Razstavo je predstavil avtor Stanislav Koblar, odprl pa veleposlanik BiH v Sloveniji g. Slavko Puljić.

Ob 18. uri je bila v dvorani jubilejna, 20. prireditev "Za Mirno z ljubeznijo". Na prireditvi sta zapela dva zbora iz BiH in dva iz Slovenije: MePZ Camerata Slovenica iz SKD Cankar Sarajevo, MePZ Davorin Jenko iz Društva Slovencev "Triglav" Banja Luka, MePZ DU Trbovlje in MePZ DU Mirna. Prisrčno druženje se je nadaljevalo pod kozolcem.

43. TABOR SLOVENSkih PEVSKIH ZBOROV Šentvid pri Stični, 16. in 17. junij 2012

V Šentvidu pri Stični je bil konec tedna že 43. Tabor slovenskih pevskih zborov, na katerem se je zbralo 110 zborov z več kot dva tisoč pevci iz domovine, zamejstva in sveta. Na prireditvi na predvečer tabora, v soboto, 16. junija 2012, je bila slavnostna govorca ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak.

V nagovoru je ministrica Ljudmila Novak dejala, da je tabor slovenskih pevskih zborov tako velika prireditev, da bi jo lahko imenovali kar nacionalni praznik. Zborovsko petje je po njenih besedah nedvomno najbolj vidna oblika ljubiteljske kulture na Slovenskem, saj je v Sloveniji preko 3000 pevskih zborov z več kot 64.000 pevkami in pevci. Slovenci so to navado ponesli tudi v svet, zborovstvo pa je danes nepogrešljiva dejavnost v kulturnem življenju Slovencev v sosednjih deželah in svetu. »Zbori predstavljate svojevrsten branik slovenske kulture. Zato vam velja izreči iskreno zahvalo in spodbudo za prihodnost,« je še dejala Ljudmila Novak.

Na sobotnem koncertu slovenskih zborov iz drugih držav je nastopilo devet pevskih zborov iz Madžarske, Hrvaške, Italije, Avstrije, Bosne in Hercegovine ter Srbije.

V Šentvidu pri Stični je bil konec tedna že 43. Tabor slovenskih pevskih zborov, na katerem se je

zbralo 110 zborov z več kot dva tisoč pevci iz domovine, zamejstva in sveta. Na prireditvi na predvečer tabora, v soboto, 16. junija 2012, je bila slavnostna govorca ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak.

V nagovoru je ministrica Ljudmila Novak dejala, da je tabor slovenskih pevskih zborov tako velika prireditev, da bi jo lahko imenovali kar nacionalni praznik. Zborovsko petje je po njenih besedah nedvomno najbolj vidna oblika ljubiteljske kulture na Slovenskem, saj je v Sloveniji preko 3000 pevskih

zborov z več kot 64.000 pevkami in pevci. Slovenci so to navado ponesli tudi v svet, zborovstvo pa je danes nepogrešljiva dejavnost v kulturnem življenju Slovencev v sosednjih deželah in svetu. »Zbori predstavljate svojevrsten branik slovenske kulture.

Zato vam velja izreči iskreno zahvalo in spodbudo za prihodnost,« je še dejala Ljudmila Novak.

Na sobotnem koncertu slovenskih zborov iz drugih držav je nastopilo devet pevskih zborov iz Madžarske, Hrvaške, Italije, Avstrije, Bosne in Hercegovine ter Srbije. Med nastopajočimi je na koncertu sodeloval tudi naš zbor društva Slovencev "Triglav" Banjaluka. Tokrat je nastop našega zbora bil ljubilarren, saj je že desetič po vrsti sodeloval na prireditvi v Šentvidu pri Stični. Dobro so se odrezali pri nastopu, dobro so prepevali tudi po koncertu, ko so se vsi nastopajoči skupaj družili na zakuski, ki so jo pripravili za nastopajoče sonarodnjaki iz Šentvida pri Stični. Pokazali so, da stara prijateljstva, ki so se rodila pred desetimi leti z leta v leto postajajo močnejša, pevsko vse bolj vsklajena in vedno za druženja pripravljena.

Nataša Kajmaković

KONCERT ZA DAN DRŽAVNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE U SARAJEVU

Slovensko kulturno društvo «Cankar» Sarajevo je obilježilo Dan državnosti Republike Slovenije koncertom MePZ «Camerata Slovenica» .

Koncert je održan 29.06.2012. godine u Bošnjačkom institutu. Gosti su bili MePZ «Davorin Jenko», Društvo Slovenaca «Triglav» Banja Luka i Orkestar klasične harmonike Sarajevo.

Program je otvorio hor «Davorin Jenko» sa pet pjesama slovenačkih kompozitora pod dirigentskom palicom prof. Aleksandra Jeremića. Publika u prepunoj dvorani, nastup hora je nagradila velikim aplauzom.

Me PZ «Camerata Slovenica» je izveo šest kompozicija, a Orkestar klasične harmonike srednje Muzičke škole iz-

veo je tri kompozicije pod rukovodstvom prof. Melite Čičić. Odličan nastup hora i orkestra publika je nagradila gromoglasnim aplauzom.

Zadovoljna publika u prelijepoj, izuzetno akustičnoj dvorani Bošnjačkog instituta aplauzom je potvrdila uspješnost koncerta

Domaćini i gosti su nastavili druženje u hotelu «Imzit» uz prigodnu večeru, vino i pjesmu do kasno u noć. U razgovoru članovi društva «Cankar» su izrazili zadovoljstvo uspješnim nastupom hora «Davorin Jenko», kao i dobrom saradnjom sa društvom «Triglav» iz Banja Luke. Gosti su pohvalili domaćine za dobru organizaciju koncerta i zahvalili se na gostoprimstvu i srdačnom druženju.

Članovi oba društva Slovenaca su se složili da treba organizovati što više ovakvih druženja, kako bi saradnja društava bila još uspješnija.

Stanko Prosen

SLOVENSKI DAN V SLATINI - BANJA LUKA

Slatina, 23. junij, Slovenski dan, letos že tretji, poznan kot veselica v slatinskem področju in še dlje, vse do Banjaluke.

Jutro tega dne je bilo že navezgodaj toplo, tudi sonce je obsijalo mnoge gričke z vinogradi in sadovnjaki, po katerih je Slatina poznana. Obetal se je lep dan, takšen kot smo si ga vsi tudi želeli. Šotor, mize, klopi za sprejem gostov, oder, poljska kuhinja, iz katere se je širil vonj golaža, vse je bilo pripravljeno. Vse je potekalo po načrtu. Ob dvanajstih je bilo že polno gostov. Dekleti v narodni noši sta gostom v gumnice pripenjali nageljne, jih vabili na šilce žganja, mali prigrizek in ogled stojnic. Na stojnicah tokrat ni bilo predstavljeno zgolj slovensko ljudsko izročilo in kulinarika, temveč tudi ljudska izročila nekaterih narodov, s katerimi živimo v sedanjih domovini. Skratka, želeli smo predstaviti bogastvo vseh nacionalnih manjšin, s katerimi delimo življenjski prostor, žal pa so bile stojnice premajhne. Naj ostane to za naslednje slovenske dni v bodočnosti. Naš sponzor Merkator, je gostom predstavil sokove, mesne delikatase, piva in slaščice. Torej nas tudi tokrat eno od najuspešnejših slovenskih podjetij ni pozabilo.

S programom smo pričeli ob trinajsti uri in sicer s pesmijo, ki jo je zapel MePZ »Davorin Jenko« Društva Slovencev »Triglav« Banjaluka. Tokrat je vse prisotne pozdravila podpredsednica društva gospa Marija Petković. Sledila sta priložnostna pozdravna govora predstavnika Veleposlaništva Republike Slovenije v BiH in predstavnice občine Laktaši, kateri Slatina tudi pripada. Vrstili so se nastopi folklorne skupine Ivan Navratil iz Metlike in učencev dopolnilnega pouka slovenščine. Program je trajal slabo uro, nato pa se je začela čisto prava veselica z domačim golažem, žganci, cvičkom, ki smo ga dobili od naše gospe Branke iz Novega mesta in...

veselimi vižami, s katerimi so nas celo popoldane zabavali krepki fantje iz Novega mesta.

Plesalo in pelo je staro, mlado, med njimi so bili tudi naši sonarodnjaki iz vseh slovenskih društev v BiH, predstavniki Izseljenske matice Slovenije, predstavniki Inštituta za Slovensko izseljenstvo in migracije iz Ljubljane, predstavniki Banjaluke in Laktašev, naši prijatelji iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta in številni gosti, ki so se družili z nami.

V prijetnem vzdušju utrujenosti nismo občutili, niti smo na to sploh smeli pomisliti, kajti vedeli smo, da nas bosta kasno popoldne obiskali že prej vabljeni in dogovorjeni skupini plesalcev in pevcev Nasmeh in Ajda iz Trebnjega. S tema skupinama naš pevski zbor prijateljuje že vrsto let. S prihodom teh skupin se je veselje nadaljevalo še kasno v noč. Nismo pozabili tiste stare navade, ki jo poznamo iz pesmi: Prej pa negremo dam, da se bo delal dan, da se bo šajnalno tja do...

Nataša Kajmaković

SLOVENAČKI DAN U SLATINI

Slatina 23. juni, Slovenački dan, ove godine treći, poznat kao veselje u slatinskom području i još dalje, sve do Banjaluke.

Jutro toga dana je bilo toplo, a i sunce je obasjavalo mnoga brdašca sa vinogradima i voćnjacima po kojima je Slatina poznata. Obećavalo je da će biti lijep dan, takav kakvog smo svi željeli. Šator, stolovi, klupe za prijem gostiju, bina za tu priliku, poljska kuhinja iz koje se širio miris gulaša, sve je bilo spremno. Potrebno je bilo urediti još štandove, preuzeti piće i slatkiše, ukratko izvršiti još te zadnje pripreme prije nego što se počnu okupljati gosti. Sve je išlo po planu.

U dvanaest sati je na platou bilo već puno gostiju. Djevojke u narodnim nošnjama su već kod štandova kitili goste karanfilima, pozivali ih na poneki zalogaj i pregled štandova. Na štandovima ovaj put nisu bila predstavljene samo slovenačke narodne rukotvorine i kulinarika, već i narodne rukotvorine nekih naroda s kojima živimo u sadašnjoj domovini. Ukratko, željeli smo predstaviti multikulturalno bogatstvo svih nacionalnih manjina s kojima dijelimo životni prostor, nažalost, štandovi su za to bili premaleni. Neka ostane to za sljedeće slo-

venačke dane u budućnosti. Na štandu našeg sponzora, Merkatora, obiljem svoje zaštitne marke predstavljeni su gostima bili sokovi, mesne delikatese, pivo i slatkiši. Ni ovaj put nas jedno od najuspješnijih slovenačkih preduzeća nije zaboravilo.

Program je počeo u 13 časova i to pjesmom, koju je zapjevao hor "Davorin Jenko" Udruženja Slovenaca „Triglav“ Banjaluka. Kao što je već običaj, sve prisutne je pozdravila potpredsjednica udruženja gđa Marija Petković. Uslijedili su prigodni pozdravni govori, prvo predstavnika Ambassade Republike Slovenije u BiH a onda i predstavnice opštine Laktaši, kojoj Slatina pripada. Slijedili su nastupi: folklorna grupa Ivan

Navratil iz Metlike i učenici dopunske nastave slovenačkog jezika. Program je trajao malo kraće od jednog sata, a onda je počelo veselje uz domaći gulaš, žgance, cviček, koji smo dobili od naše Branke iz Novog mesta i... uz vesele melodije kojima su nas cijelo popodne zabavljali momci iz Novog mesta.

Plesalo i pjevalo je staro i mlado a među njima su se posebno isticali naši sunarodnici iz svih slovenačkih udruženja u BiH, predstavnici Iseljenička matice Slovenije, predstavnici Instituta za slovensko iseljništvo i migracije iz Ljubljane, predstavnici iz Banjaluke i Laktaša, naši prijatelji iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novog mesta i brojni gosti, koji su se družili sa nama.

U prijatnoj atmosferi nismo osjetili umor, niti smo na to smjeli i pomisliti, jer znali smo da će nas kasno popodne posjetiti prethodno pozvane grupe plesača i pjevača Nasmeh i Ajda iz Trebnja. Sa ovim grupama naš hor prijateljuje već niz godina. Dolaskom tih veselih grupa veselje je nastavljeno kasno u noć.

Prevod Darko Mijatović

PRIREDITEV "DOBRODOŠLI DOMA 2012" LJUBLJANA

"Z veseljem vas 4. julija vabimo k druženju na dogodku "Dobrodošli doma", ki ga bomo pripravili skupaj s Slovenci z vsega sveta," je napisala v povabilu ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu gospa Ljudmila Novak.

Sprejeli smo ministričino povabilo in prišli smo iz vseh strani sveta. Ni nas motil peklenko vroč dan, ki je bil 4. julija v Ljubljani na Novem trgu, kjer so bile številne stojnice, ki so bile postavljene v senco mogočnih dreves tik ob reki Ljubljanici. Občudovali smo ljudsko izročilo, kulinariko, različne ročne mojstrovine in značilnosti s področji, od koder prihajajo razstavjalci. Med mnogimi stojnicami je bila tudi naša stojnica, stojnica Društva Slovencev "Triglav" Banjaluka. Na prireditev kot je "Dobrodošli doma" se vsako leto zberemo številni sonarodnjaki iz zamejstva in sveta. Naše društvo sodeluje na teh srečanjih že šestič in vsakokrat želimo sonarodnjakom in mimoidočim pokazati nekaj novega. Tokrat smo pokazali multikulturno bogastvo nas Slovencev iz Republike Srbske v BiH

in treh najštevilnejših narodnosti, s katerimi v slogi in razumevanju delimo prostor v naši novi domovini. Na področju Banjaluke živi sedemnajst nacionalnih manjšin, od tega jih je registriranih trinajst in upamo, da bomo v bodočnosti poleg svoje kulturne dediščine predstavljali tudi del njihove.

Triglav, nagelj in potica so simboli Slovenije. Vse tri stvari smo domiselno predstavili v centralnem delu stojnice, torej nismo pozabili svoje identitete. Prav tako nismo pozabili svojega

maternega jezika. To smo dokazali v popoldanskem nastopu naših učencev dopolnilnega pouka slovenščine, ki so svoj nastop pripravili v lepi slovenščini.

Klub vročemu dnevju so se na prireditvi ves čas družili z nami predstavniki Izselske matice Slovenije in predstavniki Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki so prireditev "Dobrodošli doma" - 2012 - tudi podpirali. Tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu gospa Ljudmila Novak je bila dober del popoldneva v družbi s sonarodnjaki. Kramljala je z nami, se zaustavljala ob stojnicah in se zanimala za naše življenje v novi domovini in za naše načrte v bodočnosti.

Program se je končal zvečer z zaključnim govorom gospe ministric in župana Ljubljane gospoda Jankoviča.

Srečanje, polno čustev, polno spominov, polno dobrih želja in trdnih obljub, da se bomo tudi v bodoče srečevali, je prav gotovo v vsakem od nas budilo občutek zadovoljstva, da smo še vedno del naše matične domovine.

Nataša Kajmaković

MANIFESTACIJA "DOBRODOŠLI DOMA 2012" LJUBLJANA

....Sa veseljem vas pozivamo na druženje 4. jula na događaju "Dobrodošli doma" -2012-, kojeg ćemo pripremiti zajedno sa Slovincima iz cijelog svijeta.... napisala je u pozivu ministrica za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu gđa Ljudmila Novak.

Primili smo poziv od ministrice i došli smo sa svih strana svijeta. Nije nam smetao pakleno vruć dan, kako je bilo 4. jula u Ljubljani, na Novom trgu kojeg su organizatori namijenili za brojne štandove, koji su bili postavljeni u hladovini drveća uz rijeku Ljubljanicu. Na štandovima je bio prijatan prostor za predstavljanje narodnih rukotvorina, kulinarike, različitih ručnih majstorskih djela i značajnih karakteristika s područja odakle dolaze. Među mnoštvom štandova je bio i naš štand, štand Udruženja Slovenaca "Triglav" Banjaluka. Na manifestaciji kao što je "Dobrodošli doma" se svake godine okupe brojni sunarodnici iz pograničnih područja i

svijeta. Naše udruženje učestvuje na ovim susretima već šesti put i svaki put želimo sunarodnicima i prolaznicima pokazati nešto novo. Ovaj put smo pokazali multikulturalno bogatstvo nas Slovenaca iz Republike Srpske u BiH i tri najbrojnija naroda s kojima u slozi i razumijevanju dijelimo prostor u našoj novoj domovini. Na području Banjaluke živi sedamnaest nacionalnih manjina, od toga ih je registrovanih trinaest i nadamo se da ćemo u budućnosti imati motiv za predstavljanje ne samo svog kulturnog nasljeđa već i njihovog.

Triglav, karanfil i štrudla su simboli Slovenije. Sve tri stvari smo predstavili na centralnom dijelu štanda, ali nismo zaboravili ni svoj identitet. Isto tako nismo zaboravili svoj maternji jezik. To smo dokazali u popodnevnom nastupu naših učenika dopunske nastave slovenačkog jezika.

Uprkos vrućem danu na manifestaciji su se sve vrijeme

s nama družili predstavnici Ise-ljentičke matice Slovenije i predstavnici Kancelarije za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu, koji su manifestaciju "Dobrodošli doma" - 2012- i podržali. I ministrica za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu gđa Ljudmila Novak je provela dobar dio popodneva u druženju sa sunarodnicima. Razgovarala je sa nama, zaustavljala se kod štandova i pitala kako živimo u novoj domovini te kakvi su nam planovi u budućnosti.

Program je završen naveče zaključnim govorom gđe ministrice i gradonačelnika Ljubljane g. Zorana Jankovića. Susreti, puni osjećaja, puni sjećanja, puni dobrih želja i čvrstih obećanja da ćemo se i u budućnosti sretati su sigurno u svakom od nas budili osjećaj zadovoljstva što smo još uvijek dio naše matične domovine.

Prevod Darko Mijatović

V DEŽELI NEKOGA

V četrtek, 5. julija 2012, je bila v Državnem zboru RS v okviru Vseslovenskega srečanja otvoritev razstave akademske slikarke Vesne Lenić Kreže. Predsednik Komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič je zbrane na Vseslovenskem srečanju seznanil z življenjem in delom mlade avtorice iz Banjeluke in jih povabil v Veliko dvorano na ogled razstave.

Vesna Lenić je leta 2009 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Banjiluki, kjer je že v času študija prejela nagrado za najbolj nadarjeno študentko generacije.

Slovensko poreklo Leničeve izhaja po dedu, čigar starši so bili rojeni v Celju. Ko je začela raziskovati življenje svojih prednikov, je Leničeva v starih dokumentih in fotografijah našla navdih za nadaljnje ustvarjanje in svojo slovensko dediščino vtkala v kolaže in slike.

Razstavo z naslovom V deželi nekoga je organizirala Slovenska izseljenska matica s podporo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Ko-

misije Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Vesna Vukšinić Zmaić

KOZARA ETNO 2012

U potkozarskom selu Piskavici i na Trgu Krajine u Banjaluci, od 29. juna do 02. jula 2012. godine, održan je 8. kozara etno festival na kome je nastupilo oko 300 učesnika.

Na etno tržnici, koja je bila organizovana u sklopu festivala, promovisani su lokalni domaći proizvodi i zemlje učesnice. U revijalnom dijelu programa predstavile su se domaće i inostrane pjevačke grupe i kulturno-umjetnička društva iz 7 evropskih zemalja i to Slovenije, Srbije, Bugarske, BiH, Češke, Italije i Njemačke.

U tekmičarskom dijelu programa nastupilo je 6 muških i 4 ženske pjevačke grupe sa područja Kozare i Potkozarja koji su se takmičili za nagradu tamburu trožicu (tradicionalni instrument) i preslicu. Pobjednik u kategoriji najbolja izvorna muška pjevačka grupa je Pjevačka grupa KUD "Piskavica", a u kategoriji najbolja izvorna ženska pjevačka grupa je Ženska pjevačka grupa KUD "Omarska".

Kozarski etno u pokretu se 02. jula 2012. godine predstavio u Banjaluci sa defileom učesnika kroz centar grada, nastupom gostujućih grupa i pobjednicima festivala izvorne pjesme, etno tržnicom i scenskim prikazom običaja potkozarsko prelo.

U programu su učestvovali iz Slovenije Folklorna grupa "Vidovo", Šentvid pri Stični i Etno pjevačka grupa "Amanet", koja djeluje u Srpskom kulturnom društvu Novo mesto i naš MePZ "Davorin Jenko" Banja Luka

Za predstavnike svih grupa, učesnika festivala, organizovan je prijem u Administrativnoj službi grada Banja Luka sa zamjenicom gradonačelnika g-đom Jasnom Brkić. Ovogodišnji festival zatvorio je direktor Turističke organizacije grada Banja Luka doc. dr Ostoja Barašin.

Darko Mijatović

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ IN PREDSTAVITEV ZBORNIKA OD PREDNIKOV DO POTOMCEV- SLOVENCI V SLATINI IN BANJALUKI OD 1923 DO 2008 V KRANJU

Kranj 31. avgust – 2. septembra 2012

V Kranj smo člani Društva Slovencev »Triglav« Banjaluka prišli na povabilo Fotografskega društva Janez Puhar. S tem društvom smo se povezali že pred trem letom. Takrat so kranjski fotografi imeli prvič v Banjaluki uspešno razstavo. Srečanja so se nadaljevala in ko smo jim pokazali naš Zbornik se je rodila zamisel, da bi bilo dobro, da to pokažemo tudi v Kranju, saj sta Kranj in Banjaluka že dolgo časa pobrateni mesti, povezani na kulturnem področju,

pred leti je bila povezava tudi na športnem in gospodarskem področju in dobro bi bilo, da ti odnosi postanejo še trdnjši. Fotografsko društvo Janez Puhar iz Kranja nam je pomagalo pri organizaciji predstavitve našega Zbornika. Glavni koordinatorski in vseskozi naš zvesti spremljevalec je bil član fotografskega kluba Janez Puhar gospod Kraljič. On in njegova soproga Mojca (odlična amaterska fotografinja) sta nas pričakala in odpeljala do hotela AZUL. Časa za oddih je bilo premalo, kajti gospod Kraljič je načrtoval ogled mesta in njegovih kulturnih znamenitosti (hišo, sedaj tudi muzej, v kateri je zadnja leta življenja kot uspešen advokat delal in živel rodoljub, vizionar in velikan slovenske književnosti dr. France Prešeren) in ogled v sedanjem času obnovljenih podzemskih rogov, ki so namenjeni za razne kultur-

ne dogodke (Martinovanja, razstave znanih slikarjev) in privlačijo turiste.

Imeli smo tudi čast družiti se z županom mesta Kranj, gospodom Mohorjem Bogatajem in podžupanjo Nado Mihajlovič. To je bilo prijateljsko srečanje in prijeten pogovor o našem delu v društvu in sodelovanju s kulturniki kranjskega področja. Prijetno kramljanje ob kranjski klobasi sta morala zapustiti Darko in Nataša, kajti Radio Kranj ju je povabil na kratek razgovor. Govorila sta o delu društva in seveda o predstavitvi zbornika Od prednikov do potomcev - Slovenci v Slatini in Banjaluki avtorice Vere Papež Adamič, ki je bil tiskan s pomočjo našega društva.

Ob 19. uri smo se zbrali v prelepi, za nas in verjamen da tudi za mnoge druge edinstveni, najsodobnejši knjižnici v Evropi. Tu sta nas sprejela direktor kranjske knjižnice gospod Vili Leban in gospa Petra Kajžar Puhar. Ona in gospod Kraljič sta bila naša usmerjevalca, svetovalca, naša opora. Gospod Leban nam je razkazal knjižnico, razlagal nam je, kaj vse lahko knjižnica nudi obiskovalcem, in iz njegovih besed smo lahko zaključili, da je prav ta čudoviti hram mnogim Kranjčanom oaza za sprostitvev in polnitev življenjskih »baterij«.

Čas za predstavitev našega Zbornika je prišel. Dvorana je bila polna obiskovalcev. Tu nas je čakalo presenečenje, ki ga niti v snu nismo pričakovali. S pesmijo nas je pričakal moški pevski zbor Maj. S tem zborom smo stari prijatelji saj so bili že večkrat naši gosti in je njihova pesem zvenela v banjaluški koncertni dvorani Banskega dvora. S pesmijo so nam razbili tremo, prav tako nam je pregnala tremo uspešna moderatorka gospa Petra Kajžar Puhar.

Začel se je pogovor z avtorico, ki je prisotne seznanila z vsebino zbornika in motivom. Imela je veliko željo in silno energijo iskanja gradiva po mnogih arhivih Krasa in Banjaluke, o doseljevanju Slovencev v različnih obdobjih od prve, druge svetovne vojne, do kasnejših migracij na področje Slatine in Banja-

luke. Vzpodbujala je Slovence iz tega področja, da napišemo svoje življenjske zgodbe in s tem izpišemo strani njenega Zbornika. Uspela je in prav gotovo je srečna. Srečni smo tudi mi Slovenci, ki smo si spletli svoja družinska gnezda v novi domovini, prav tako naši, polni prijateljev. Člani našega društva so govorili o delu društva, o uspehih, ki jih imamo, o povezanosti z ostalimi slovenskimi društvi, ki delujejo na področju bivše Jugoslavije, o tesnem sodelovanju s kulturnimi društvi v naši matični domovini na mnogih področjih umetnosti (književni, glasbeni, likovni). Ponosni smo na delo našega dopolnilnega pouka slovenščine. Zanimanje za učenje slovenskega jezika je veliko, saj se ga uči skoraj sedemdeset učencev in starejših slušateljev. Z zaposlitvijo učiteljev, ki jo je omogočilo Ministrstvo za šolstvo in šport Slovenije, je učenje slovenskega jezika izboljšano. Trudimo se in želimo, da vzpostavimo čim tesnejše vezi z matično domovino. Želimo, da postanemo ambasadorji dobrih odnosov med ljudmi.

Vse prisotne sta pozdravila direktor Mestne knjižnice Kranj g. Viljem Leban in podžupanja Mestne občine Kranj ga. Nada Mihajlovič. V imenu ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu ge. Ljudmile Novak se je prireditve udeležil strokovni sodelavec, pristojen za področje Slovencev, ki živijo v državah, nastalih na območju bivše Jugoslavije.

Naše druženje v Mestni knjižnici v Kranju se je končalo pozno zvečer. Veliko smo si imeli povedati, veliko skupnih interesov imamo. Upalimo, da bomo v bodočnosti uspeli uresničiti naše želje.

Nataša Kajmakovič

PREDSTAVITEV KNJIGE

KLJUČ ZA DVE KLJUČAVNICI - KJUČ ZA DVIJE BRAVE

27. septembra 2012 je bila v Kulturnem centru Banski dvor v Banjaluki predstavitev knjige srbsko - slovenskih kratkih zgodb, ki so jih napisali pisatelji banjaluške in doljenjske pokrajine. Knjiga nosi simbolični naziv - KLJUČ ZA DVE KLJUČAVNICI .

Naslov knjige si lahko razlaga vsak po svoje. Pomembno je, da sta v njej dobro shranjeni in z dvema ključema varovani dve književnosti - srbska in slovenska. Ključ je za vsakogar dosegljiv in ko bralec z njim odpre ključavnici, lahko uživa v zgodbah, natisnjenih v obeh jezikih.

Barica Smole je napisala: »Zgodba se je obrnila k posamezniku in prizorom iz t. i. malih življenj. Ali mala življenja sploh so? Vsako življenje je po svoje majhno in po svoje veliko. Razlike so morda v tem, kako jih opišemo.« Zgodbe, ki so jih pisatelji prebrali prisotnemu občinstvu, so dale predstaviti poseben čar.

»Z izborom ene od zgodb so si avtorji vtisnili pečat, ki bo odseval vse njihovo ustvarjanje na literarni mizi in jih razkril,« je zapisal Zdravko Kecman

Knjigo sta izdala Društvo Slovencev »Triglav« Banjuka in Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, uredila in prevedla: Marjanca Kočevar in Zdravko Kecman

Izid knjige so sofinancirali: Urad Vlade republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministarstvo prosvjete i kulture RS, Grad Banjaluka, Društvo Slovencev »Triglav« Banjuka in Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto.

Nataša Kajmakovič

REVIJA KULTURNIH DEJAVNOSTI NACIONALNIH MANJŠIN V REPUBLIKI SRBSKI

Vsako leto je v Banjaluki revija kulturnih dejavnosti nacionalnih manjšin. V petek, 27. septembra 2012 so se številni publiki, pomembnim predstavnikom ambasad, konzulatov, konzularnih pisaren, predstavnikom mestne uprave, predstavniku Ministrstva za šolstvo in kulturo Republike Srbske predstavili s svojim kulturnim programom pripadniki

nacionalnih manjšin, ki delujejo v Republiki Srbski. Prisotne je pozdravil predsednik Zveze nacionalnih manjšin RS Stevo Haverljuk. Kot vsako leto so tudi letos želeli vsi predstavniki pokazati kulturo in navade svojega naroda, bodisi s plesom, petjem, inštrumentalnimi izvedbami ali s priložnostnim programom. Naše društvo Slovencev "Triglav" Banjaluka so tokrat zastopali najmlajši člani dopolnilnega pouka slovenščine. Skupaj z dvema ustvarjalcema ljudske glasbe iz Slovenije so s pesmijo in igranjem na posebna gasbila iz celega sveta peli, igrali, poskakovali in tako pokazali način posebnega kulturnega izražanja. Prikaz nečesa novega je vedno dobrodošel, še posebno je zanimiv, če ga predstavijo najmlajši, za katere tabuji ne obstajajo.

Letošnja revija je bila mavrica lepote, bogastva i ljubezni, vsega, kar je lepo, a to je prav gotovo različnost kulture, ki jo vsak narod želi ohraniti.

Nataša Kajmaković

VMESNI PROSTOR - RAZSTAVA AKADEMSKE SLIKARKE ANDREJE POTOČAR

V Kulturnem centru Banski dvor je bila 27. septembra 2012 razstava slikarke Andreje Potočar iz Novega mesta. Na otvoritvi razstave je vse prisotne pozdravil vodja konzularne pisarne Republike Slovenije v Banjaluki gospod Branko Zupanc. V pozdravnem govoru se je posebej zahvalil organizatorjem razstave: Društvu za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, Društvu Slovencev »Triglav« Banjaluka in Kulturnem centru Banski dvor Banjaluka. Poudaril je, da je posebno ponosen na uspešno sodelovanje med republikama, na medsebojno sodelovanje dveh mest, Novega mesta in Banjaluke,

dveh društev, ki srbita, da se kulturna povezanost še bolj krepi.

Predgovor v katalogu »Perspektiva od znotraj«, ki ga je napisal kustos galerije Božidar Jakac iz Kostranjevica na Krki Goran Milovanović je mnogim prisotnim prebrala podpredsednica Društva Slovencev »Triglav« gospa Marija Petković.

Razstavna dvorana Banskega dvora je veličastna, na odprtju pa so pevci mašanega zbora Davorin Jenko, ki so zapeli dve slovenski narodni pesmi, dodali še domačnost. Razstavo je odprl gospod Petrić, direktor Kulturnega centra Banski dvor

Kustos Goran Milovanović je o slikah mlade slikarke Andreje Potočar zapisal: »Prepričan sem, da bodo mnogi, ki bodo postali ob slikah, ujeli resonanco lastnega in avtoričnega notranjega sveta, začutili kontemplativnost in brezčasnost narave, se potopili v barvno ubranost in tako bo naenkrat postalo popolnoma nepomembno, s katere perspektive in ob katerem delu je umetnica zrla na naš planet. Saj ne smemo pozabiti, da Andreja pogosto na ta kos naše krajine gleda tudi s perspektive padalke. Od tam pa naj bi nas menda gledali le bogovi!«

Nataša Kajmaković

VEČE SA UDRUŽENJEM UKRAJINACA «VERHOVENA»

Povodom osnivanja Udruženja Ukrajinaca opštine Gradiška "Verhovena" organizovano je VEČE NACIONALNIH MANJINA 30.09.2012. u Domu kulture u Novoj Topoli.

Veče je toplim riječima dobrodošlice upućenih svim članovima društva i gostima otvorila predsjednica novoosnovanog udruženja Ukrajinaca »Verhovena« Gradiška Danijela Leščen Vlaisavljević. Prisutnim se ispred Opštine Gradiška, koja je dala veliki doprinos u osnivanju udruženja Ukrajinaca, obratio načelnik odjeljenja za društvene djelatnosti g. Branko Bjelovuk i poželio im mnogo uspjeha u budućem radu. Čestitke povodom osnivanja udruženja uputio je i g. Stevo Havreljuk predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske. U prigodnom kulturno umjetničkom programu sa pjesmama i folklorom predstavili su se gosti:

- Udruženje Slovenaca RS "Triglav" Banja Luka

- Udruženje Ukrajinaca »Kozak« Trnopolje - Prijedor

- KUD »Ivan Franko« Hrvacani

- Udruženje Poljaka i prijatelja »Mak« Čelinovac - Gradiška

Druženje je nastavljeno uz prigodnu večeru, ples i pjesmu.

Ljiljana Sukara

SUSRETI SLOVENAČKIH HOROVA U TUZLI

Udruženje građana slovenačkog porijekla iz Tuzle je organizovalo Susrete slovenačkih horova koji djeluju u Bosni i Hercegovini pod pokroviteljstvom Urada vlade Republike Slovenije za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu i Saveza slovenačkih društava u BiH «Evropa sad».

Susreti su se održali 6. oktobra 2012. godine u Tuzli u Kristalnoj dvorani hotela Tuzla. U izuzetno prijatnoj atmosferi ljubiteljima slovenačke pjesme su se sa po četiri kompozicije predstavili: hor Slovenačkog kulturnog društva «Cankar» iz Sarajeva «Camerata Slovenica», mješoviti hor «Davorin Jenko» iz Banja Luke i domaćini ženski hor «Slovenčice».

Učesnike je pozdravila predsjednica udruženja Alenka Savić, zahvalila se na učešću u manifestaciji i poželjela im ugodan boravak u Tuzli. Susrete je zvanično otvorio ambasador Republike Slovenije u Bosni i Hercegovini gospodin Andrej Grasselli. Publika je uživala u muzičkom programu koji su izveli horovi, a nastup je završen sa „Venčekom ljudskih“ koji su zajedno izveli svi učesnici. Domaćini su pripremili prigodne poklone koje su uručili predstavnicima društava iz Banje Luke, Sarajeva i dirigentu ženskog hora «Slovenčice». Predstavnik Udruženja Slovenaca «Triglav» iz Banje Luke se zahvalio domaćinima na pozivu za učešće i odličnoj organizaciji i predao im monografiju «Slovinci u Slatini 1923-2008» u izdanju Udruženja Slovenaca „Triglav“ Banja Luka. Druženje učesnika je nastavljeno uz večeru i zajedničku pjesmu do kasno u noć.

U okviru manifestacije, ambasador Republike

Slovenije u Bosni i Hercegovini gospodin Andrej Grasselli je otvorio izložbu likovne sekcije Udruženja građana slovenačkog porijekla na kojoj su se predstavila četiri autora. Ugodnoj atmosferi otvaranja izložbe doprinijeli su zvuci pjesme „V dolini tihi“ hora «Davorin Jenko» iz Banja Luke.

Članovi hora iz Banja Luke su u sklopu manifestacije posjetili prostorije Udruženja građana slovenačkog porijekla gdje su izloženi likovni radovi njihovih članova i gdje je organizovana škola slovenačkog jezika. Po lijepom i sunčanom vremenu gosti i domaćini su uživali u razgledanju znamenitosti grada, parkovima i šetnji pored slanog jezera, gdje je u restoranu organizovan ručak.

Iz Tuzle smo ponijeli divne utiske, na čemu smo zahvalni našim dragim domaćinima i horu iz Sarajeva.

Stanko Prosen

PO POTEH NAŠIH PREDNIKOV

Že nekaj let načrtujemo skupno potovanje in srečanje s sorodniki in predniki s Krasa in

Primorske - od tam, kjer so korenine večine Slovencev iz Slatine in Banjaluke. Stike z matično domovino smo vedno imeli. Večkrat smo se tudi srečevali s sonarodnjaki, vendar so bila ta srečanja vedno v Banjaluki. Kljub njihovim povabilom in željam, da se dobimo v Sloveniji, smo to vedno potisnili v kot. Letos pa smo se končno odločili, da se napotimo do naših prednikov in da morda najdemo še katerega bližnjega sorodnika.

Program smo skrbno načrtovali. Darko in učiteljica Valentina sta bila odgovorna za povezavo.

Z avtobusom je 38 članov našega društva krenilo na pot. Najprej v Novo mesto, kjer smo skupaj z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela iz Norvega mesta in z njihovo voditeljico gospo Branko Bukovec predstavili dvojezično knjigo pisateljice Ivanke Mestnik "Izlet na modri planet". Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so se ob kratkem obisku v Novem mestu srečali z vrstniki iz novomeške gimnazije in skupaj z njimi sodelovali pri pouku in skupnih aktivnostih.

Potovanje smo nadaljevali proti Primorski in Krasu. V Postojni so nas sprejeli člani Zveze borcev Primorske. Z njimi se srečujemo že vrsto let in sicer ob času njihovega vsakoletnega potovanja "Po poti Avnoja." Radi se zaustavijo v Banjaluki in nas obiščejo. Našo knjižnico so prav oni obogatili s knjigami v slovenščini.

Postojna je bil naš dvodnevni dom. Tu smo prenočevali in od tu nadaljevali dnevno pot, ki smo jo namenili za srečanja, prireditve in druženja s sonarodnjaki iz Krasa. Ob ogledu Kosovelovega doma v Tomaju so imeli učenci skupaj z njihovo učiteljico Valentino Gradič imeli recital pesmi Srečka Kosovele. Spotoma smo si ogledali Štanjel. Na Gorjanskem pri Komnu smo prisostvovali kuturnemu programu na domačiji znanega slovenskega slavista prof Karla Štrekja. Družina Štrekelj je poznana mnogim Banjalučanom in mnogim v Slatini. Posebno znan je prof. Alojz Štrekelj, učitelj in nosilec znanja in idej za izboljšanje kmetijstva in vinogradništva na področju Slatine. Štrekeljev dom na Gorjanskem je danes kulturni hram. Tu se vsako leto podeljujejo nagrade za literarna dela, prirejajo se recitali, druženja umetnikov, na ogled pa je tudi intimni muzej družine Štrekelj. Gorjansko je majhna občina, vendar kulturno zelo bogata. Ljudje iz tega področja so gostoljubni. Popotnikom želijo pokazati vse, kar je vezano za preteklost in sedanost. Tudi mi smo bili deležni tega. Pokazali so nam mesto "tišine", kjer samo spomeniki govore o znani soški fronti v kateri je izgubilo življenje 10.000 mladih vojakov.

V njihovem kulturnem centru smo bili na proslavi Mladinskega društva ŠUZ Komen. V programu so sodelovali tudi naši mladi člani. Članica našega društva Vera Papež Adamič je bila rojena in tudi živela je v Slatini, sedaj živi v Ljubljani. S pomočjo našega društva je izdala monografijo "Od prednikov do potomcev". Njeni predniki so iz Krasa in prav zato se je Vera potrudila, da najde in obvesti potomce iz tega področja, da se pridružijo našem "skupnem" snidenju. Srečanje je bilo toplo, polno čustev, melanholije in obljub, da se vezi ne smejo prekiniti, nasprotno, skupaj jih moramo krepiti.

Polni vtisov smo se na počitek vrnili v Postojno. Drugi dan je bil namenjen ogledu kraških znamenitosti. Tokrat je bil z nami predsednik Zveze primorskih borcev gospod Bojan Pahor.

Kras, nekdanj surov in kamnit, je danes bogato vinorodno področje. Popotnikom nudi poleg dobrega vina in znanega kraškega pršuta tudi turistične znamenitosti. Mi smo si ogledali jamo Vilenico, poznano ljudsko pripovedko, in svetovno znan center kobilarno Lipico.

Mnogih stvari nismo uspeli videti, kajti mi, ki smo daleč od morja, smo želeli videti Slovensko obalo. Privoščili smo si "mondeno" križarjenje po Jadranu. Pristali smo v Piranu, ogledali smo si mesto, poskusili, če je morje še vedno slano, kot je bilo nekdanj, in poskrbeli, da napolnimo želodce za potovanje nazaj v Banjaluko.

Tridnevni izlet se je končal. Osatali so vtisi in zahvala vsem, ki so se ob času našega obiska družili z nami. Bilo nam je lepo z Alešem Selanom, članom Urada Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, z Vesno Vukšinič Žmauc iz Izseljenske matice, ki vedno najde čas za nas, Meto Lokar in znanim novinarjem Urošem Lipuškom.

PUTEVIMA NAŠIH PREDAKA (31. 5–3. 6.)

Već nekoliko godina planiramo zajedničko putovanje i susret sa rođacima i precima s Krasa, Primorske, tamo odakle su ponikli korijeni većine Slovenaca iz Slatine i Banjaluke. Veze sa matičnom domovinom smo uvijek imali. Više puta smo se takođe sretali sa sunarodnicima, međutim ti susreti su uvijek bili u Banjaluci. Uprkos njihovim pozivima i željama da se nađemo u Sloveniji uvijek smo to potiskivali u drugi plan. Ove godine smo konačno odlučili da krenemo do naših predaka i možda uspijemo naći još kakvog bližeg rođaka.

Program smo detaljno planirali. Potrebno ga je bilo pripremiti, dogovoriti odgovarajući termin i krenuti. Darko i učiteljica Valentina su bili odgovorni za uspostavljanje veza.

Autobusom je 38 članova našeg udruženja krenulo na put. Najprije u Novo mesto, gdje smo zajedno sa Društvom za razvijanje dobrovoljnog rada iz Novog mesta i njihovom voditeljicom Brankom Bukovec predstavili dvojezičnu knjigu autora Ivanke Mestnik "Izlet na plavi planet".

Učenici dopunske nastave slovenačkog jezika su tokom kratke posjete u Novom mestu sreli sa vršnjacima iz Gimnazije Novo mesto i zajedno sa njima pohađali nastavu i učestvovali na zajedničkim aktivnostima.

Posebno zahvalo dolgujemo Društvu za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, vaški skupnosti Gorjansko, Zavodu Štrekljeve domačije Gorjansko, Občini Komen, Kosovelovi knjižnici Sežana, naši vedno uslužni in cenjeni Nadji Mislej Božič, Franku Plešku ter ostalim članom Zveze primorskih borcev in njihovem predsedniku gospodu Bojanu Pahorju. Vsi so nam pomagali pri izvedbi našega programa in so bili odlični gostitelji.

Upamo, da se bomo še srečevali in se skupaj veselili.

Nasvidenje v Slatini, Banjaluki.

Kajmaković Nataša

Putovanje smo nastavili prema Primorskoj i Krasu. U Postojnoj su nas primili članovi Saveza boraca Primorske. Sa njima se srećemo već niz godina i to tokom njihovog svakogodišnjeg putovanja "na putu Avnoja." Rado se zasutave u Banjaluci i posjete nas. Našu biblioteku su baš oni obogatili knjigama na slovenačkom jeziku.

Postojna je bila naš dvodnevni dom. Tu smo prenoćili i odatle nastavljali dnevni planirani put, koji smo namijenili za susrete, priredbe i druženja sa sunarodnicima iz Krasa.

Prilikom posjete Kosovelovom domu u Tomaju učenici su zajedno sa svojom učiteljicom Valentinom Gradič recitovali pjesme Srečka Kosovela, iz-

vedene, zahvaljujući učiteljici, na prelijepom slovenačkom jeziku

Na putu smo posjetili Štanjel a na Gorjanskom kod Komna smo prisustvovali kulturnom programu na gazdinstvu poznatog slovenačkog slaviste prof. Karla Štre-

klja. Porodica Štrekelj je poznata mnogim Banjalučanima i mnogim u Slatini. Posebno poznat je prof. Alojz Štrekelj, učitelj i nosilac znanja i ideja za poboljšanje poljoprivrede i vinogradarstva na području Slatine. Štrekeljev dom na Gorjanskom je danas kulturni hram. Tu se svake godine dodjeljuju nagrade za literarna djela, priređuju recitali, organizuju druženja umjetnika, a može se posjetiti i privatni muzej porodice Štrekelj. Gorjansko je mala opština, ali kulturno veoma bogata. Ljudi iz tog područja su gostoljubivi. Putnicima žele pokazati sve što je vezano za prošlost i sadašnjost. I mi smo bili željni toga. Pokazali su nam mjesto "tišine", gdje samo spomenici govore o poznatoj sotskoj fronti u kojoj je život izgubilo 10.000 mladih vojnika.

U njihovom kulturnom centru smo bili na proslavi Omladinskog

društva ŠUZ Komen. U programu su učestvovali i naši mladi članovi. Članica našeg udruženja, Vera Papež Adamič je rođena i živjela u Slatini, a sada živi u Ljubljani. Uz pomoć našeg udruženja izdana je monografija "Od predaka do potomaka". Njeni preci su iz Krasa i baš zato se Vera potrudila da nađe i obavijesti potomke iz tog područja da se pridruže našem zajedničkom okupljanju. Susret je bio topao, pun osjećanja, melanholije i obećanja, da se veze ne smiju prekinuti, naprotiv, zajedno ih moramo učvršćivati.

Puni utisaka smo se na noćne vratili u Postojnu. Drugi dan je bio namijenjen posjeti kraških znamenitosti. Ovaj put je sa nama bio predsjednik Saveza primorskih boraca Bojan Pahor.

Kras, nekad surov i kamenit danas je bogato vinorodno područje. Putnicima nudi, pored dobrog vina i poznatog kraškog pršuta, i turističke znamenitosti. Mi smo posjetili jamu Vilenicu, poznatu iz narodne pripovjetke i svjetski poznat centar, kobilarnicu Lipica.

Na centralnoj svečanosti, koju su naveče spremili lokalna zajednica i lokalna organizacija saveza boraca, nastupili su hor Senožeče, hor društva SCT Ljubljana, Duvački orkestar Divača, učenici senožeške škole i članovi domaćeg plesnog udruženja Srebrna. Kao počasni gosti su na svečanosti učestvovali članovi Udruženja Slovenaca "Triglav" iz Banjaluke, a došlo ih je skoro 40.

Mnogo stvari smo morali preiskočiti i nismo ih uspjeli vidjeti, jer mi, koji smo daleko od mora, željeli smo uprkos kratkom vremenu vidjeti slovenačku obalu. Priuštiti smo si i to, za nas, "mondensko krstarenje" po Jadranu. Pristali smo u Piranu, posjetili grad, probali da li je more još uvijek slano, kao što je bilo nekad i pobrinuli se da

napunimo stomake za putovanje nazad u Banjaluku.

Trodnevni izlet se završio. Ostali su utisci i hvala svima koji su se tokom naše posjete družili sa nama. Bilo nam je lijepo sa Alešom Selanom, službenikom Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence u pograničnim područjima i po svijetu, sa Vesnom Vukšinič Žmauc iz Iseljeničke matice, koja uvijek nađe vremena za nas, Metom Lokar i poznatim novinarom Urošem Lipuškom.

Posebnu zahvalnost dugujemo Društvu za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, mjesnoj zajednici Gorjansko, Zavodu Štrekljevog gazdinstva Gorjansko, opštini Komen, Kosovelovoj biblioteci Sežane i Komna, našoj uvijek uslužnoj i cijenjenoj Nadji Mislej Božič, Franku Plešku te ostalim članovima Saveza primorskih boraca, i njihovom predsjedniku Bojanu Pahorju, koji su nam pomagali u našem planiranom programu i bili odlični domaćini.

Nadamo se da ćemo se još nekad sresti i zajedno se veseliti i to uskoro, već 23.6.2012. godine u Slatini na Slovenačkom danu.

Prevod Darko Mijatović

NOĆ NA KRKI

Na poziv Društva za prostovoljno delo Novo mesto, članovi Izvršnog odbora Udruženja Slovenaca "Triglav" iz Banja Luke su kao gosti 25. avgusta prisustvovali sportsko- zabavnoj priredbi pod imenom "Noć na Krki".

Ova priredba ima svoje korjene duboko u 19. vijeku te se pod raznim nazivima odvijala sve do 70-tih godina 20. vijeka. Na poticaj Zavoda za turizam Novo mesto ponovo se održava od 2002 godine. Ove godine su u manifestaciji sudjelovala različita udruženja i ustanove tako da je program bio raznolik i veoma zabavan. Specifičnost ovogodišnje priredbe je bila da su za učešće u njoj pozvana sva udruženja koja su na bilo kakav način povezana sa rijekom Krkom od njenog izvora do ušća u Savu.

Sama priredba počela je otvaranjem tradicionalnog, 9. po redu, rekreativnog teniskog turnira pod nazivom "Beli teniski turnir". Tema ovogodišnjeg turnira je nalagala opremu i odjevni stil iz 50-tih godina prošlog vijeka, pa je bilo interesantno vidjeti teniserke u čipkanim bluzama i suknjama, romantičnim šeširima u modernom okruženju novoizgrađenih

sportskih terena. Nakon toga je gradonačelnik Novog mesta g-din Alojz Muhič otvorio novu kuglanu koja se nalazi u sportskom centru Portoval prisustvovali smo i dječijoj radionici koju je organizovao Dolenjski muzej iz Novog mesta. Na ovoj radionici su djeca izrađivala male kartonske čamce u kojim se nalazila po jedna svječica. Ovi čamci su se kasnije puštali u Krku, a pri spuštanju u vodu trbalo je poželjeti jednu želju.

Istovremeno se na rijeci odvijalo takmičenje u veslačkim disciplinama u kojima je učestvovalo 6 ekipa. Pobjedili su članovi iz Vatrogasno spasilačkog centra

Novo mesto.

Priredba se uveče nastavila u restoranu Loka na obali rijeke Krke dodjelom nagrada i pokala učesnicima teniskog turnira, a potom i muzičko - plesnom predstavom Povodni mož. Izvedbu ovog Prešernovog djela ovaj put smo vidjeli u neuobičajenom aranžmanu. Naime, tačka se završava tako da se mjesni mladići bore za Julijin vjenac koji se baca u Krku pri čemu pobjednik, onaj koji prvi dopliva do vjenca, dobija laskavi naziv Povodni mož za tu godinu.

Vrhunac događanja je bilo spuštanje kartonskih čamčića u Krku. Stotine svječica plovilo je tamnom površinom vode i sa sobom u noć nosilo najrazličitije želje i nadu da će se one i ispuniti.

Za dobro raspoloženje, pored izvrsne kulinarike pobrinuli su se članovi vokalno instrumentalnog sastava dr. Šment iz Novog mesta.

Zahvaljujući g-đi Branki Bukovac iz Društva za prostovoljno delo kao i gradonačelniku g-dinu Alojzu Muhiču, čiji smo gosti bili na večernjoj manifestaciji, proveli smo jedan lijep ljetni dan u Novom mestu.

Marija Petković

ŠPILJA VILENICA

Članovi Udruženja Slovenaca "Triglav" iz Banja Luke boravili su u Sloveniji od 31.05. do 03.06. 2012 god na ekskurziji nazanoj "Putevima predaka". U nizu posjeta raznovrsnim kulturnim i turističkim mjestima, planom ekskurzije predviđena je i posjeta špilji Vilenici.

Kišno je subotnje jutro. Vozi-mo se autobusom iz Postojne prema mjestu Lokvi u čijoj se blizini nalazi špilja Vilenica. U autobusu je ugodna atmosfera. Svi smo još pod utiskom jučerašnje posjete mjestu Gorjanskom i srdačnog prijema domaćina, koji su nam omogućili susrete sa našim rođacima, prijateljima, nekadašnjim sugrađanima, susjedima.

Kroz prozore autobusa gledamo Kras, taj prelijepi predio Slovenije, nekada siromašni goli Kras, prekriven kamenom i vrtačama sa kojeg su se iseljavali naši djedovi i očevi. Danas je zelen, zasađen plemenitim sortama vinove loze i pun rascvjetanih mirisnih vrtova.

Za nešto više od pola sata vožnje stigli smo pred špilju Vilenicu, gdje nas je već čekao vodič. Stariji učenici dodatne nastave slovenačkog jezika, zajedno sa svojom profesoricom Valentinom

Gradič pružili su nam osnovne informacije o ovoj špilji, jer većina od nas ju nije poznavala.

Vodič nas je poveo na razgledanje i odmah na početku upozorio da ćemo pri tome morati preći preko 1040 sepenica, jer ova špilja nema turističkih vozila ni komfor Postojnske jame.

Dakle, špilja Vilenica je najstarija turistička špilja u Evropi. Do sredine 19. stoljeća je važila kao najljepša, najveća i najposjećenija špilja matičnog Krasa. Turističke posjete špilji spominju se u zapisima još od 1633 godine, kada ju je grof Petač dao na upravljanje lokovskoj županiji. Županija je tako raspolagala znatnim novcem od ulaznica jer je špilja bila vrlo posjećena, zbog blizine već tada poznate ergele Lipica, kao i blizine prometnog trgovačkog puta Beč-Trst. Kasnije je zbog novih otkrića u Postojnskoj jami, špilja Vilenica polako zapostavljena i za turiste skoro zaboravljena. Tek 1963. god kada je brigu za ovu špilju preuzelo sprološko društvo Sežana, špilja se počinje obnavljati. Članovi društva su u svom slobodnom vremenu obnovili i ure-

dili puteve kroz špilju, postavili električno osvjetljenje u dužini od 450 metara, a sama špilja je duga 1300 metara. Špilja je dobila ime po tome što su domaćini vjerovali da u njoj prebivaju dobre vile. Jedna od dvorana u špilji zove se zbog toga vilinska dvorana, pa ako imate mašte možete u čipkastim stalagtitima raspoznati likove vila. "Vilenica" se zove i međunarodna literarna nagrada koja se svake godine dodjeljuje u njenoj Plesnoj dvorani, za najbolje literarno ostvarenje u tekućoj godini.

U špilji je zrak idealno čist, temperatura je od 8 do 12 stepeni Celzijusa. što pogoduje za liječenje astmatičnih i alergijskih oboljenja kao i za razvoj tako zvanog špiljskog bolničkog turizma.

Poslije od prilike jednog sata vratili smo se na dnevnu svjetlost, umorni od brojnih stepenica, ali obogaćeni viđenjem skrivene ljepote kraskog podzemlja, čudnog svijeta tame u kojoj "blješte" pečinski dijamanti koji kao da vas svojim sjajem zovu na ponovo viđenje. Možda. Jednom.

Marija Petković

GORENJSKE LEPOTE

Drugi dan našega obiska so naši gostitelji namenili za ogled lepot Gorenjske. Kraljiča sta bila naša vodiča. Peljala sta nas po cesti proti Jesenicam in Mojstrani. V bližini Mojstrane je vas Dovje, v kateri je služboval župnik, graditelj planinskih koč (v Vratih, stolp na Kredarici, itd.), narodni buditelj. Ob magistralni cesti med, obema vasema stoji njegov spomenik z iztegnjeno roko, ki usmerja mimo-idočim pogled na vrhove Triglava. Megla, ki nas je spremljala, nam tega ni dovolila. Nič zato, smo pač nadaljevali pot do Slovenskega planinskega muzeja, si ga ogledali in nadaljevali pot v Triglavsko vrata. Tu nas je pričakal slap Peričnik. Tiste, ki so se vzpeli nanj, je slap malce »požegnal«. Pot smo nadaljevali do Aljaževega doma, kjer smo se okrepčali, nadihali svežega zraka in se vrnili proti Kranjski Gori. Na kratko smo se zaustavili pri izviru reke Save. Naš zadnji STOP je bil pri strah vzbujajočih smučarskih skalalnicah na Planici.

Pester in zahteven izlet smo imeli. Ob vrnitvi v Kranj nismo veliko govorili. Vsak je v sebi doživel ta čudovit svet prelepih zelenih pašnikov, s snegom pokritih Julijskih Alp, skrbno ohranjene in racionalno izkoriščene naravne lepote Slovenije. Bil je prijeten dan.

Nismo občutili utrujenosti imeli smo dovolj kisika v pljučih in dovolj moči, da obiščemo, kot je bilo že prej dogovorjeno, Srbsko kulturno društvo Petar Kočić iz Kranja. Topel sprejem, vesel večer, a mi, ki imamo dve domovini in poznamo navade obeh narodov, smo se ob druženju odlično počutili.

Mi smo tisti, ki gradimo mostove prijateljstva in uspešnega skupnega delovanja.

Nataša Kajmaković

POSJETA STARIJIM ČLANOVIMA DRUŠTVA

Jedna od redovnih godišnjih aktivnosti Udruženja Slovenaca Republike Srpske "Triglav" Banja Luka je humanitarna posjeta starijim članovima Udruženja.

Mnogi od njih nisu u mogućnosti tokom godine da prisustvuju raznim manifestacijama koje organizuje Udruženje, pa se jedino prilikom ovakvih posjeta upoznaju sa provedenim programom. U januaru 2012. godine članovi IO Udruženja posjetili su nekoliko slovenačkih porodica i odnijeli prigodne poklone: Preradović Urdih Danica, Titan Alojz, Bucalo Milana, te bračni par Runjajić (Mirko i Jozefa). Svi članovi koje smo posjetili su u Udruženju od samog osnivanja. Sve su to stariji ljudi, imaju preko 80 godina, te su krhkog zdravlja. Posjeta ih je jako obradovala i kada su se zahvaljivali na dolasku, rekli su da su sretni što se i njih neko sjetio i da sada znaju da nisu sami i zaboravljeni.

Marija Petković

NA OBISKU PRI AMALIJI MRAK

Le zakaj skorajda vedno imenujemo starejše občane z imeni "popularnimi" v naši življenjski sredini „bake, dede, tetke" in še kaj. Imela sem čast, da s članom humanitarne komisije obiščem starejše člane našega društva. Obiskala sem gospo Amalijo Mrak.

Rečeno mi je, da je gospa Mrak stara okrog 90 let. To je res visoka starost, sluh oslavljen, gibljivost težka, osteoporoza v veliki meri prisotna ali življenjski duh še živ. Njena biografija in življenjska pot družine Mrak je zapisana v monografiji Vere Papež Adamić, zato mi dovolite, da o tem ne pišem, temveč da opišem svoje srečanje z našo članico društva.

Imenujem jo dama. Mislim, da ji ta naziv pristojna. Na njenem obrazu ni nobene šminke, nobene modne korekcije. Ona izžareva duh čistoče, duh

vedrosti, duh življenja. Že takoj na začetku najinega snidenja sem spoznala, da se bom z gospo najlažje sporazumela v slovenskem jeziku. Njena slovenščina je primorsko narečje, ki je malo težje razumljivo. Pa kaj zato, midve sva se razumeli. Najin skupni jezik je bila pesem. Peli sva slovenske narodne pesmi. Gospa je znala vsa besedila in priznati moram, da me je bilo kar malce sram, kajti jaz sem pozabila nekatera besedila pesmi. Presenetilo me je njeno vprašanje: "A ti veš kakšno italijansko pesem in a ti govoriš italijanski jezik?" Rekla sem: "Ne, ne znam italijansko, ampak znam tisto pesem bandiera rossa." Zamislite, takoj je začela peti in jaz sem ji sledila, kakor sem pač vedela in znala. Prav gotovo sva bili smešni za prisotne, ki so naju poslušali. Naju to ni motilo. Peli sva in bili srečni in zadovoljni.

Čas je hitro mineval. Morali smo se vsi skupaj še slikati. Ne boste verjeli, gospa je kljub njenim številnim letom želela, da na fotografiji izgleda lepo. Hčerka Dušica jo je morala za fotografiranje urediti. Gospa Mrak ima vesel duh. Njen spomin na preživeta leta, ko je po težkem in naporsem delu skupaj z možem vzgajala in usmerjala za življenje njune otroke, pomagala pri vzgoji vnukov je shranila. Ostal je njen optimizem, volja in sposobnost, da se veseli vsakega novega dne.

Nataša Kajmaković

Vse jedi so narejene iz pšenične črne moke T-850 ali pa pšenične polnovredne moke. Če doma nimamo moke T-850, lahko vzamemo T-500 in ji dodamo nekaj polnovredne. Namesto belega sladkorja uporabljam trsni sladkor. Ta ni tako sladek kakor beli, so pa izdelki bolj polnega okusa.

PRAZNIČNI KOLAČEK

400 g pšenične črne moke
50 g trsnega sladkorja
250 g masla
250 g rozin
150 g lešnikov
150 g mandljev
limonina lupina
cimet
cardamom
vanilijev sladkor
250 g rozin
150 ml ruma

NASTAVEK:

100 g pšenične črne moke
115 ml vode
20 g kvasa
50 ml vode
8 g soli

Dan prej namočimo rum in rozine.

Naslednji dan naredimo nastavek in ga pustimo vzhajati pol ure. Medtem zmešamo suhe sestavine z maslom, ki smo ga pred tem postavili na toplo, da se je zmehčalo.

Suhi mešanici dodamo vzhajan kvasni nastavek ter vodo, v kateri smo raztopili sol in namočene rozine v rumu. Vse skupaj pregnetemo, da dobimo gladko testo.

Testo razdelimo na primerno velike kose. Položimo jih v modele in pustimo vzhajati na toplem pol ure. Uporabimo lahko podolgovate modele, še boljše so modeli za potico, ki imajo na sredini luknjo.

Kolačke pečemo na 180 stopinjah pol ure v manjših modelih ali eno uro v večjih.

PALAČINKIN NARASTEK

NADEV:

0,5 kg blitve (ali pora, ali špinače ...)
0,5 kg skute
0,2 kg sojinega sira (tofuja)
4 jajca
sol
muškatni orešček - mleti
sojina omaka (shoju, najboljšo lahko dobimo v Drogeri marktu)
0,25 l sladke smetane
50 g naribanega parmezana

Zelenjavo razrežemo in jo na hitro podušimo. Vse sestavine stresemo v multipraktik, da dobimo enakomerno zmleto maso. Izberemo posodo primerne velikosti, jo naoljimo po dnu in robovih..

Spodaj položimo palačinko, nanjo damo dve veliki žlici nadeva, ga razporedimo po površini in dodamo novo palačinko. To ponavljamo, dokler nam ne zmanjka nadeva. Zadnja plast je palačinka. Običajno porabim za takšno zloženko osem palačink. Po vrhu polijemo sladko smetano in potresemo s parmezanom. Pečemo v ogreti pečici na 170 stopinj 40 minut.

Franci Suhadolnik

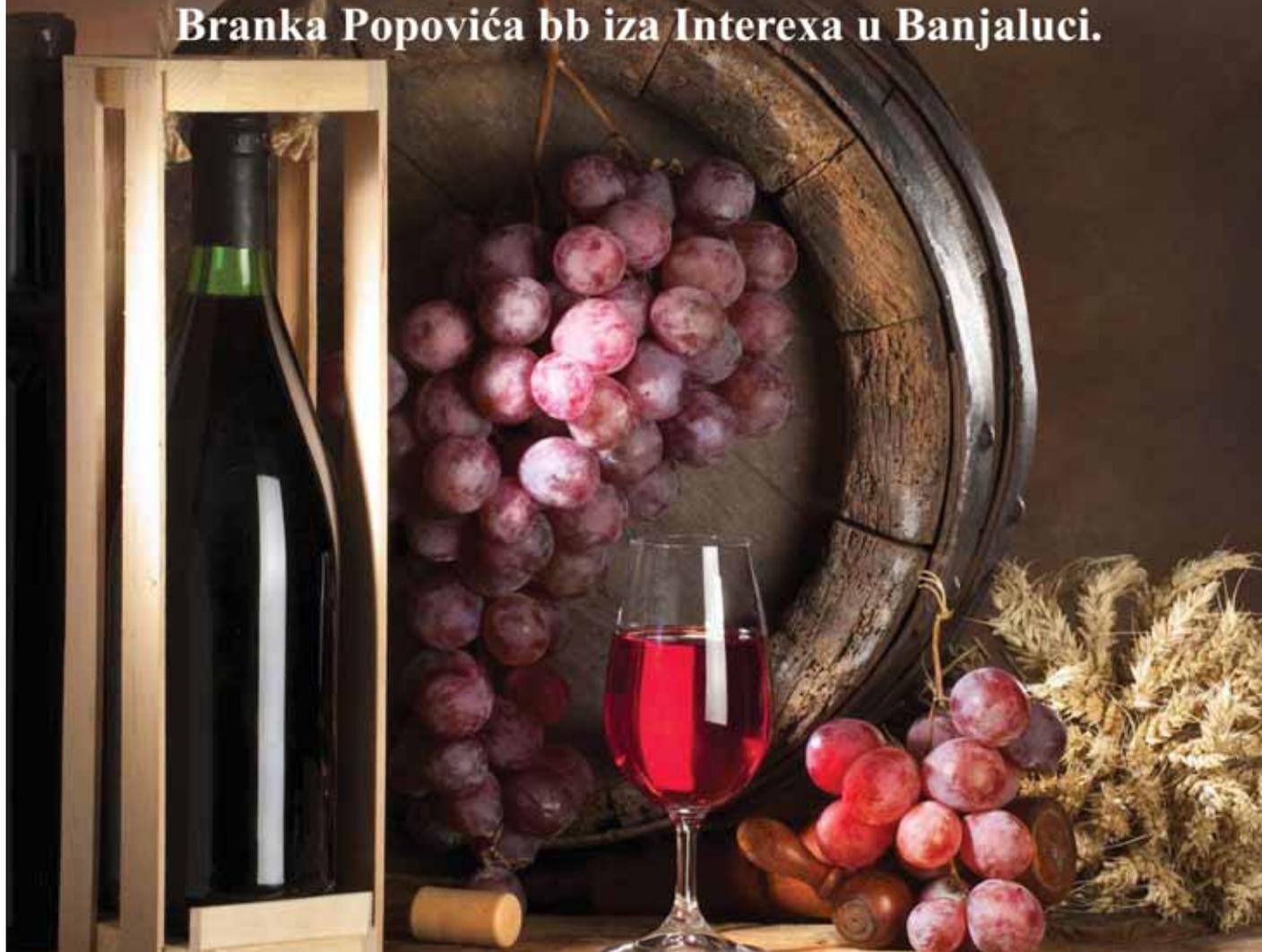

AKTIVNOSTI V NOVEMBRU IN DECEMBRU 2012

MARTINOVANJE 2012
NASTOP MEPZ „DAVORIN JENKO“ V TRBOVLJAH
OBISK OSNOVNOŠOLSKIH UČENCEV DOPOLNILNEGA POUKA BIH V SLOVENIJI
DEDEK MRAZ 2012

Martinovanje 2012

Subota 17. 11. 2012. u 19 časova u sali "VALENTIN"
Branka Popovića bb iza Interexa u Banjaluci.

ZLATE MISLI

IZ KNJIGE ZLATE MISLI

Kakšen je
Smisel lepote,
Če je ne vidimo.

(italijanski pregovor)

Čar življenja
je v njegovi
minljivosti.

(Emily Dickenson)

Lahko dosežeš vse,
kar želiš, če želiš dovolj
močno. Če je hotenje tako
silovito, da izbruhne iz
kožnih por in se zlije z
ustvarjalno energijo sveta.

(Sheila Graham)

